HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

(Bu sabah gelen haberler 5 nci sayfamızdadır)

Son Posta

Sene 13 — No. 4399 | Yazı işleri telefonu: 20203 | CUMA 6 İKİNCİTEŞRİN 1942 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Müttefik ordular Mısırda bütün cephe boyunca ilerliyorlar

Kahirede hususî bir tebliğ neşredildi

Londrada sevinç: "İngilizler karada ilk zaferlerini kazanmışlardır,,

Bir bomba tayyaresinde bulunan bir Amerikan generalinin intıbaı: "Hiçbir zaman insan böyle bir tahrib sahnesi tahayyül etmemiştir,,

Mısırdaki muharebe sahasında mayn tarlalarındaki bir irtifâk esnasında uzaktan alınmış bir resim

Şark cephesi

Gürcistan askerî yolu kesildi

Kafkasyada Alman ileri hareketi devam ediyor

Moskova, Stalingradda bütün taarruzlar püskürtüldü, diyor

Berlin 5 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği:

Kafkasyanın batısında piyadelerimiz düşmanın kuvvetli karşılık taarruzlarını püskürttükten

(Devamı 5 inci sayfada)

Alman matbuat müdürünün bitaraf gazetecilere hitabesi

Berlin 5 (A.A.) — «D. N. B.» bildiriyor:

İmparatorluk matbuat müdürü Dr. Dietrich, ecnebî basın birliği toplantısında söz alarak, harb esnasında gazetecilerin mesai mevzuu

(Devamı 5 inci sayfada)

İcra vekilleri heyeti toplandı

Ankara 5 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 15,30 da Başvekâlette Başvekil Şükrü Saracoğlunun reisliğinde toplanmıştır.

7 bin kişilik bir Amerikan kuvveti daha Kahireye vardı

Alman tebliği: "Muhtelif kesimlerde kıt'alarımız ikinci hatta hazırlanmış olan yeni mevzilere plân mucibince çekildiler,,

Kahire 5 (A.A.) — Bugünkü Ortaşark harb tebliği:

Dün sekizinci ordu bütün cephe boyunca ilerlemeğe devam etmiştir. Cenubda düşman bazı münferid mevzilerde tutunmaktadır. Şimalde ilerlemekte olan kıtaatımız önünde çekilen tanklarla tank savar topları arasında

(Devamı 5 inci sayfada)

Lokantalarla gazinolara ekmek verilmemesi hakkındaki kararın tatbikına bugün başlanıyor

Lokantalardaki yemeklerin tahdidi teklifi de daimî encümenince kabul edildi, her lokantada 3 nev'î yemek bulunacak

Şehrimizdeki ekmek satışların da görülen yolsuzlukiara vasıta olan lokanta, birahane, gazino ve emsali yerlerde karne mukabilinde dahi olsa ekmek satılmaması hakkındaki belediye kararının tatbikına bugünden itibaren başlanmıştır. Lokantalarda yemek yiyecek vatandaşlar istihkakları nisbetindeki ekmekleri fırınlardan bugünden itibaren bizzat kendileri temin etmek suretile lokantalara gidecekler dir.

Diğer taraftan lokanta yemeklerinin tahdidi etrafındaki teklif belediye daimî encümenince tetkik edilerek esas itibarile kabul olunmuştur. Bu karara göre lokantalarda hergün et, sebze ve pilâvdan ibaret olmak üzere üç türlü yemek bulundurulacaktır. Lüks lokantalarda bu yemekler haricinde olmak üzere tatlı, balık veya istakoz nevinden bir çeşid daha bulunabilecektir.

Millî Şefin tarihî nutku bütün dünyada alâka uyandırmakta devam ediyor

"Türk milletini hükûmete bağlıyan bağlar sıklaşıyor,,

Bir İsviçre gazetesi: "İnönünün bütün gayesi zarara uğramadan memleketini dünya sulhüne ulaştırmaktır. İnönü herşeyi Türk gözile görerek taahhüdlerine, siyasetine son derece sadık kalmıştır,, diyor

Ankara 5 (Radyo gazetesi) — Millî Şefimiz İsmet İnönünün Büyük Millet Meclisinde söylemiş oldukları nutuk bütün dünyada ilgi ve yankı uyandırmaktadır.

İsviçrenin Lozan şehrinde çıkmakta olan Gazette de Losane yazdığı bir yazıda diyor ki:

«— Türkiye ne kadar iftihar etse azdır. Çünkü bugünkü idare az bir zamanda çok şey başarmıştır. Kendisini Sevrin utanılacak hükümlerinden kurtarmış, ana yurdunu istilâya gelenleri kovmuş, zaferlerini ve yeni muvaffakiyetlerini bütün dünyaya tanıtmıştır. Harbden sonra baş gösteren hayat pahalılığına göğüs gererek 1 milyonluk ordusunun yüklediği vazifeleri de yerinde ve tam olarak görmektedir. Bugün Türk milletini kendi hükûmetine bağlıyan bağlar gittikçe sıklaşmaktadır. Bu sebeden hükûmetin taleb ettiği fedakârlıkları Türk milleti aynen kabul etmektedir. Bugün harb tehlikesi Türk hududuna yaklaşıyor. Alman ve İtalyanlar Balkanlarda, İngiliz ve Amerikalılar da Suriyede bulunuyorlar. Türkiye vazife ve haklarının ne olduğunu bilmektedir. Ve daima taahhüdlerini yerine getirmek arzusundadır.

Rusyaya gelince, daha 1915 de İstanbulu istemiş bulunuyordu. Ve müttefikleri ise bu husus üzerinde mutabık idiler. Rusyanın muzaffer olması ortaya bir tehlike çıkarmıyacak mıdır? Fakat Türk hükûmeti bütün bu ihtimalleri gözönünde tutmaktadır ve azimli davranmağa karar vermiştir.»

Türkiye için yakın hiç bir tehdid görünmemektedir. Fakat Almanya Mısırda kazanırsa Boğazları kendi harb gemilerine kapatılmıyacak olan tabii bir yol telâkki etmiyecek midir?

Daha başka İsviçre gazeteleri de nutuk üzerinde neşriyat yapmaktadırlar. Bernde çıkan Noye Berner Zeitung gazetesi de diyor ki:

«— Ankara menfaatlerini akord etmeğe, birbirlerile harbetmekte olan büyük devletler arasında müvazeneyi temine mükemmel surette muvaffak olmuştur.

İnönü, son derecede nazik olan bir zamanda Atatürkün mirasının muhafazasile karşı karşıya bulunuyor. İnönünün bütün gayesi zarara uğramadan memleketini dünya sulhüne ulaştır-

(Devamı 5 inci sayfada)

Tacirler diyorlar ki

"Millî Şefin nutku piyasada lâyık olduğu büyük tesiri yapmıştır,,

Bir tacirin sözleri: «Devlet bize lûtûf gösterdi. Fazla kazanmak hırsına kapılanlar bu lûtfü suiistimal ettiler. Bu zümreyi içimizden söküp atmalıyız. Bu bir memleket borcudur»

Millî Şefimizin Büyük Millet Meclisinde irad buyurmuş oldukları tarihî nutkun gerek hariçte, gerekse dahildeki akisleri devam etmektedir.

İnönünün «şuursuz bir ticaret havası, haklı sebebleri çok aşan bir pahalılık belâsı..» diye tavsif ve tasvir buyurdukları piyasa hareketleri şu son birkaç gün içinde bir hayli değişiklik geçirmiştir.

Nutkun piyasadaki akislerini yakinen takib etmek için evvelki gün gittiğim Ticaret

(Devamı 5 inci sayfada)

Denizlerde

Almanlar yeniden 26 gemi batırdılar

Amerika denizaltıları da şimdiye kadar 133 Japon gemisi tahrib etmişler

Berlin 5 (A.A.) — Hususî tebliğ:

Alman orduları başkumandanlığı tarafından tebliğ edilmiştir:

Şimal Buz denizile Madagaskarın cenubundaki sular arasında bulunan geniş sahalarda harekât icra etmekte olan Alman denizaltıları asla tevakkuf ve istirahat tanımıyan harbcuyane zihniyetlerile düş-

(Devamı sayfa 4/1 de)

Ticaret ve Sanayi odası da piyasayı kontröle başladı

Piyasada iktısad müdürlüğünün yaptığı kontrollara yardım olmak üzere Ticaret ve Sanayi odası da millî korunma ve ticaret odaları kanununa uyarak piyasayı kontrola başlamıştır. Kontrollar bilhassa gıda maddeleri üzerinde yapılmaktadır.

Yeni tarihî tefrikamıza yarın başlıyoruz

Akîle Hanım ve Sultan (Genç) Osman

- Yedikulede boğdurulub eniştesi tarafından kulağı kestirilen padişah
- Altında (Türklük - Arablık) propagandasının yattığı büyük ve kanlı ihtilâl
- Etrafındaki bozuk adamların genç bir padişahı sürükledikleri uçurum

Romandan bir parçe

Yeniçeriler bağırdılar:

— Baka Osman Çelebi, ya, ecdadı uzamınız bu kaleleri «Arablar» ile mi almışlar idi?

Osman ellerini uzatıp hıçkırdı:

— Benim sipahi ağalarım ve yeniçeri ihtiyarı bubacıklarım. Tazelik belâsı ile münafık sözine uydum. Ben ettim, gelin siz eylemen. Beni bu veçhile hakaretle bunda getürmedin nolaydı anda öldüre idüniz!

Yazan: (Patrona Halil)in muharriri

Yarın başlıyoruz

Hergün

Kendi kendimize
İtimad edelim,
Bilelim ki sıkıntı
Arkada kalmıştır,
Önümüz açıktır!

Ekrem Uşaklıgil

İkteşrin ayında hava iyi gitti. Mahsul bereketli oldu.

...Gazete ilk sayfasında halka müjde dağıtıyor:

— Bu ay 50 gram peynir ve 250 gram şeker alabileceksiniz.

Son Postanın getirttiği İsviçre gazetelerinde bu fıkrayı gördüm.

Bu fıkrayı gördüm, bir de İstanbuldan yollanmış olan uzun bir mektubun içinde anlatılanları okudum.

İsviçreli gazetenin İsviçrede oturan muharriri 50 gram peynirle 250 gram şekerin müjdesini verirken onun İstanbuda oturan meslekdaşı 1942 Türkiyesinin bir tablosunu çiziyor:

— Bakkal, kasab veya binbir çeşid mağazasının üzerinden harb rüzgârı geçmedi.

Bu memlekette sulh zamanında hatırlıyabileceğiniz her maddeyi gene bulabilir, gene istediğiniz mıktarda alabilirsiniz.

Bütün dünya harb içindedir, fakat Türkiyede yalnız Türk havası esiyor.

Karşıkarşıya iki kitabçı, biri Anglo - Sakson âleminin, öteki mihver dünyasının mecmua veya fotoğraflarını satar, yalnız halkın istediği, sorduğu Türk gazetesidir.

«—Türkiyede Berlin kadar Nevyork, Londra veya Roma radyosu da kolaylıkla alınabilir, fakat halkın dinlediği Ankara radyosunun spikeri Nureddin Artam..»

«Türkiyede herşey bulunur, herşey vardır, fakat herşey pahalıdır.»

Bir hafta sonra eline geçireceği 50 gram peynirle 250 gram şekerin sevincini şimdiden katre katre içine sindiren İsviçreli her istenilen şeyi istenilen mıktarda verebilen memlekete erişilmez bir hayal gibi bakabilir. Biz bu sulh cennetinin içinde yaşıyanlar tek derdimiz olan pahalılık için Şefimizle birlikte olarak belâdır, diyoruz. Bu belâyı da ortadan kaldırmağa çalışıyoruz. Fakat bu belâ neden gelip başımıza çöktü?

Kendi kendimize bu suali sorarken,

Elinden gelse teneffüs ettiğimiz havayı dahi bir ticaret matası yapacak olan eski çiftlik ağası, muhtekir tüccar kafası mutlaka ezilecek bir düşman halinde gözlerimizin önüne dikiliyor.

Fakat bir düşman ne kadar güçlü kuvvetli olursa olsun ancak müsaid zeminde ilerliyebilir.

Biz, bilhassa büyük şehirlerde yaşıyanlar, Cümhuriyet neslinden ve havasından uzakta kalmış olanların ilk günlerden itibaren duydukları telâşa kapılarak eski çiftlik ağasile muhtekir tüccar icin müsaid bir zemin hazırlamadık mı?

1939 Türkiyesi 18 milyondu.

1942 Türkiyesi 19 veya 19,5 milyon olabilir.

Fakat Türkiye Cümhuriyeti

(Devamı 6 ıncı sayfada)

TAKVİM			2 nci teşrin			
Rumi sene 1858 — 1 nci teşrin 24			6 Cuma Resmi sene 1942		Arabi sene 1831 — Hızır 185	
GÜNEŞ		Şevval 26			İMSAK	
S.	D.				S.	D.
7	37				5	57
1	37				11	55
	Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı	
	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	58	15	42	18	00	19	34
V.	6	57	9	42	12	—	1	33

RESİMLİ MAKALE: ≡ Kötü huy ebedî değildir ≡

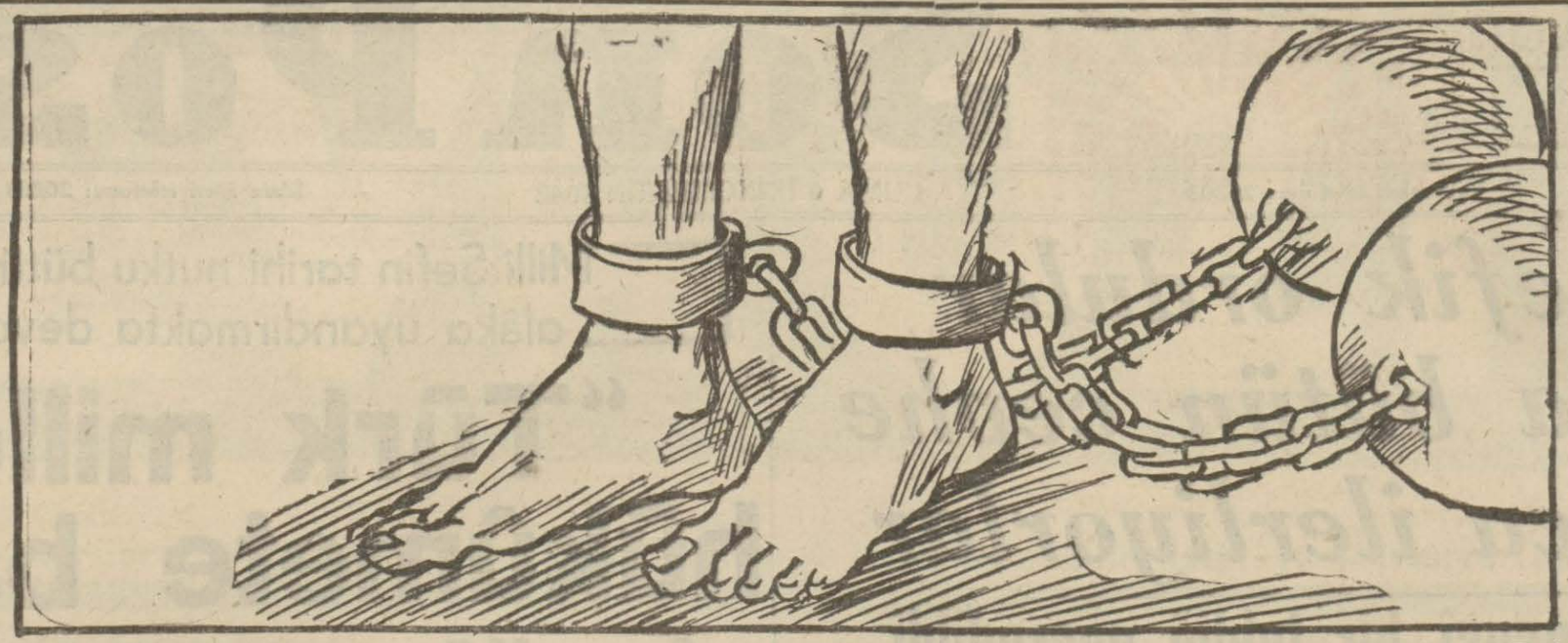

Kötü huy bir zincirdir. Daima ayağa takılır, fakat onu takan bir başkası değildir. Zinciri biz bulur, kendi kendimizi köstekleriz. Bereket versin ikı elimiz de ekseriya serbesttir.

Kötü huyu yapıp zincir halinde ayağına takan adam, elleri serbest bulunduğuna göre zinciri kırmak imkânına da maliktir, fakat ellerin harekete getirilmesi bir irade meselesidir. Ona malik olmak şartile.

Şehir Haberleri

Manifatura eşyasını fazla fiatla nasıl satıyorlarmış

Bazı ithalâtçılar, birliklerden fiat gelmedi diye satış yapmıyor, ertesi gün Pazar olan günleri, fiatlar bildirilmiş göstererek, Pazarları mallarını kaldırıveriyorlarmış

Hariçten memleketimize ithal edilen manifatura eşyaları ve bilhassa mensucatın serbest bırakılmasından sonra şehrimiz manifatura tacirlerinden bir kısım ithal ettikleri kumaşları yüksek fiatla satmak için yeni bir satış yolu bulmuşlardır.

Malûm olduğu üzere, fiat murakabe komisyonunun lâğvından sonra ithal edilen mensucata doğrudan doğruya birlikler tarafından fiat verilmekte ve fiat verme işi ancak 1-2 gün sürmektedir. Halbuki manifatura toptancılarından çoğu mal almak için mağazalarına gelen müşterilere daima birliklerin geç fiat verdiğini ve fiatlar verilmeden satış yapılamıyacağını söylemektedirler.

Bu toptancılar ellerinde bulunan kumaşları satmak için bilhassa ertesi günleri tatil olan günleri, beklemekte ve fiatları böyle günlerde gelmiş göstererek Pazar günü bütün mallarını ortadan kaldırmaktadırlar. İthalât birlikleri bu vaziyet karşısında fatları verildiği halde mallarını satmayan tüccarları tecziye etmeğe karar vermiştir.

Beşiktaşta bir mektebli çocuğun çantasile pabuçları nasıl çalındı?

Evvelki akşam Beşiktaşta cidden garib bir hırsızlık vak'ası olmuş, bir adam 7 yaşında bir mekteblinin çantasile papuçlarını çalıp kaçmıştır.

Beşiktaşta Haremağası sokağında 16 numaralı evde oturan İsmail Hakkı adında bir zatın 7 yaşlarındaki oğlu Çetin, evvelki akşam mektebinden evine dönerken yolda karşısına bir adam çıkmış, küçük Çetine şunları söylemiştir:

«— Bak arkadaşların hızlı, hızlı koşuyorlar. Sen de onlar gibi koşabilir misin?.»

Küçük yavru derhal:

«— Ben de koşarım!.» demiş, Bunun üzerine meçhul şahıs:

«— Papuçlarını çıkarırsan daha hızlı koşarsın ver çantanı da tutayım..» diyerek çocuğun pabuçlarile çantasını almış, zavallı yavru caddede süratle koşarken, o da aksi istikamette ortadan kaybolmuştur. Bu açıkgöz çanta ve babuç hırsızı zabıta tarafından aranmaktadır.

Yeni neşriyat

KÖYE DOĞRU — Bütün köy meselelerinden bahseden Köye Doğru mecmuasının 57 inci sayısı çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

VARLIK — Bu milliyetçi ve memleketçi fikir mecmuasının 223 üncü sayısı çıkmıştır. İçinde güzel yazılar vardır. Tavsiye ederiz.

Belediyenin piyasada yaptığı kontröller

Her akşam valinin riyasetinde akdedilecek içtimada müfettiş raporları tetkik olunacak

Son günlerde piyasada yapılmakta olan kontrolların sıklaştırıldığını ve yeni tedbirler alınmakta olduğunu yazmıştık. Bundan sonra hergün akşamüzeri belediyede Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarın riyasetinde alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılacak, bu toplantıda grup halinde çalışan müfettişlerin o günkü teftiş ve kontrollarına aid raporları tetkik edilecek ve icab eden kararlar verilecektir.

Belediye, Eylûl ve Teşrinievvel aylarında yalnız Belediye İktısad Müdürlüğü kontrolörleri tarafından piyasada yapılan teftişler neticesinde ihtikâr suçu ile mahkemeye verilenlerin bir listesini hazırlamıştır.

Kasımpaşa cinayetinin muhakemesi

Geçenlerde bir kaptanın ölümü ile neticelenen Kasımpaşa cinayetine dün de 1 inci ağırcezada devam edilmiş, ilkönce suçlu Ali Rızanın müdafaa şahidi olarak gösterdiği Güler gazinosu saz şefi Ziya dinlenmiş ve demiştir ki:

— Ali Rıza meyhanemizin üç senelik müşterisidir. Kendisi gayet uysalıdır. Kendisinin böyle bir cinayeti işlediğini okuyunca şehadette bulunmağa lüzum gördüm.»

Bundan sonra Beyoğlu Emniyet âmirliğinden gelen cevab okunmuş ve muhakeme başka güne bırakılmıştır.

800 lira çalmış

Sirkecide, İzmir - Tarsus otelinde yatan Ahmed adında taşralı bir tüccarın yastığı altındaki 800 lirayı çalan sabıkalılardan Ali dün zabıta tarafından yakalanmış, adliyeye teslim edilmiştir.

Bu ayda adam başına yarım kilo şeker verilecek

Aldığımız malûmata göre; bu ay halka şeker tevziatı geçen ay yapılan tevziat şeklinde olacaktır. Adam başına verilecek şeker mıktarı gene yarım kilodur.

Diğer taraftan alâkadarlar bu ay yapılacak tevziatı tamamen karşılamak üzere şeker şirketinin elinde kâfi stok bulunduğunu söylemektedirler.

Şehir meclisinin dünkü içtimaı

Şehir Meclisi dün öğleden sonra birinci reis vekili Faruki Derelinin riyasetinde toplanmıştır.

Yoklama yapıldıktan ve geçen celseye aid zabıt ve Milli Şef, Meclis Reisi ve Dahiliye Vekilinden gelen telgraflar okunduktan sonra ruznameye geçilmiştir.

Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğüne aid mektum emlâk ile eski Tünel şirketine aid olup belediyeye intikal etmesi lâzım gelen gayrimenkulleri ihbar edecek eşhasla yapılacak mukavellelere aid teklifler alâkadar encümenlere havale olunmuştur.

Açık bulunan Beyoğlu müftülüğü için yapılacak intihaba dair teklif okunduktan sonra müftülük seçimi.nin Şehir Meclisinden bir heyet, Beyoğlu imam ve hatiblerinden müteşekkil komisyon tarafından yapılması muvafık görülmüştür. Ruznamedeki diğer teklifler de alâkadar encümenlere havale olunmuş ve Meclis önümüzdeki Pazartesi günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Askerlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Fatih Askerlik şubesinden:

Köprülülü Hıfzı oğlu 329 doğumlu Mitat Kural yedek nakliye teğmeni (48781) in hemen şubeye müracaat etmesi ilân olunur.

Yedek istihkâm teğmeni Cevad Eşref oğlu Cafer Marulı (30909) hemen şubeye müracaatı ilân olunur.

Yedek Demiryol teğmeni Nuri oğlu Niyazi (50819) un hemen şubeye müracaatı ilân olunur.

Yedek Demiryol teğmeni Abdi oğlu Vefi Pandır (52990) hemen şubeye müracaatı ilân olunur.

Olur mu?

Sebebsiz yere işinden çıkarılan vatandaş

Dün matbaamıza İnhisarlar İdaresi, sabık mübayaa memuru Osman Ateş isminde bir vatandaş müracaat etti. Şikâyeti şu: Sebebsiz yere işinden çıkarılmış.. Bu vatandaşın anlattığına göre, evvelce, ayni idarede çalıştığı vazife lâğvolduğundan, eskiden de santral memurluğu yaptığından, santrala verilmiş.. Fakat, bilâhare bu vazifeye başka birini koymak icab ettiğinden, kendisini diğer bir işe nakletmişler. Halbuki, elinde hafif işlerde kullanılması hakkında idare doktorluğundan verilmiş bir rapor bulunmaktadır, maruz kaldığı bazı haksız muameleler üzerine, umum müdüre baş vurmak mecburiyetini duymuş, bu şikâyet büsbütün alâkadar şube müdürünü kızdırdığı cihetle, vazifesine nihayet verilmiş.

Sebebsiz yere işinden olan bu vatandaş, pek tabii olarak, bunun sebebini öğrenmek, hakkını aramak üzere, bir istida ile umum müdürlüğe müracaat etmiştir. Aradan 85 gün geçtiği halde, buna müsbet veya menfi cevab verilmemiştir. Bu vatandaşın iddiasını alâkadarların dikkat nazarına ehemmiyetle koyuyoruz. Şu veya bu sebebden işden çıkarılmayı, memur - âmir ihtilâfını burada münakaşa edecek değiliz. Ancak 85 günde hak arayan bir istidanın, boşta kalan bir vatandaşın beyhude ümidlerle bekletilmesi doğru değildir. Olur mu?

İş Bankası ikramiyelerini kazananlar

Türkiye İş Bankasının kumbaralı ve kumbarasız küçük cari hesabları arasında tertip eylediği 1942 ikramiye plânının ikinciteşrin keşidesinde kendilerine büyük ikramiyeler isabet eden talihlilerin isimlerinini, hesab numaralarını ve bulundukları şehirleri bildiriyoruz:

1000 lirahk ikramiyeyi Konyada 5069 hesab numaralı Tevfik ve 500 lirahk ikramiyeyi de İzmirde 9745 hesab numaralı Ali kazanmıştır.

250 şer lira kazananlar: Ankarada 38462 hesab numaralı Ali, Beyoğlunda 7671 Vahe.

100 er lira kazananlar: Emire 3066 (Zonguldak), Mediha 5542 (Samsun), Mehmed 609 (Kayseri), Nejat 7652 (Bursa), Mustafa 4057 (Balıkesir), Turgut 511 (Antalya), Ayla 27933 (Ankara). Handan 8323 (Ankara), Andon 44141 (İstanbul), Gülen 75075 (İstanbul), Gürel 97558 (İstanbul), Yalçın 10908 (Kadıköy), Dürriye 6865 (Galata), Muammer 24684 (İzmir).

Bunlardan başka on hesab sahibine ellişer, kırk hesab sahibine yirmi beşer lira ve altmış hesab sahibine de onar lira isabet etmiştir. Bu keşide ile 1942 plânının tatbikatı sona erdiğinden Türkiye İş Bankası 1943 yılı için isabet nisbeti daha geniş olan yeni bir ikramiye plânı hazırlamış bulunmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Ah bu tertib hataları... Mürettib de istemez, musahhih de istemez, muharrir de istemez... Fakat gene gözden kaçar, bütün gayretlere rağmen gene olur işte...

Bir arkadaşımız Sümerbank işletme müdürünün mezkûr bankа umum müdürlüğüne tayin edildiğini bildirmek istemiş. Havas müdürlüğüne tayin edildiği şeklinde çıkmış. (Sümerbankta bir tayin) başlığı ile bunu düzelteyim demiş. Bu satırda başlık şu şekli almış! (Sümerbankta bir yangın).

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Sabahtan Sabaha:

İstanbul efendisinin Kızılcık sopasında ne Tılsım vardı?

Burhan Cahid

Eski Mülkiye arkadaşım İsmail Hâmi Danişmend tarihte İstanbulun iaşe işlerine dair yazdığı bir makalede belediye vazifesini gören İstanbul kadısının çarşı ve pazarda sopa ile dolaşarak esnafa nasıl gözdağı verdiğini anlatıyor.

Belediyecilik kurulmadan önce bu şehrin iaşe işlerine İstanbul kadılarının baktıkları malûmdur. İstanbul Efendisi adı verilen bu kadılar ara sıra çarşı ve pazarı dolaşır terazisi bozuk, tartısı eksik, malı karışık esnaf buldu mu o devire, mahsus yıldırım cezasını keserdi. Bu cezanın ne olduğu da malûmdur. Kızılcık sopası!

İstanbul Efendisi arkasında sarı cübbesi, başında kocaman kavuğu peşinde izbandud gibi mübaşirleri ile pazarda göründü mü esnafın çenesi Ezrail oksamış gibi takırdamağa başlar. Çünkü emir, nazim hılâfına bir şey gördü mü Efendinin tedbiri gayet radikaldır. Öyle zabıt tutmak, imza ettirmek, mahkemeye vermek yok. Mücrim derhal dükkânının önünde yere yıkılır, ayaklarına falaka geçirilir. Ondan sonra Efendinin ağzından ne çıkarsa baht işi. Kırk sopa mı, altmış sopa mı, yüz mü. Suçuna göre birkaç düzine, fakat öyle insaflıca değil, kıyasıya kızılcık sopası. Tabanlar mosmor Çarşıdaki şeref ve azamet bir paraya inmiş. Adamcağız bırakılır, bırakılır amma birkaç hafta ayak üstü basamaz. Birkaç ay çarşıya pazara uğrayamaz. Ve öleceğini bilse bir daha da hile, dalavere yapamaz.

İşte bu sayededir ki İstanbulda belediye teşkilâtı, şubeleri, üniformalı, sivil binlerce memuru olduğu halde bir İstanbul Efendisinin kızılcık sopası sayesinde çarşıda, pazarda konmuş nizama aykırı bir hareket görülmezmiş.

Bizim zamanımıza kadar mekteblerde haylaz ve yaramazlara karşı tatbik edilen tokat cezasının da tahsil çağındaki gençlik üzerinde ciddî bir terbiye ve muaşeret baskısı olduğunu inkâr etmemeliyiz. Nümunei Terakkide Abdi isminde bir müdür vardı, ara sıra mimlediği yaramazları hepimizin önünde öyle bir ıslatırdı ki en kötülüğe istidadı olanlar bile mum olurdu.

Dayak sistemine dönmiye lüzum yok. Fakat irili ufaklı suçlulara karşı yeni kanunlarımızın tayin ettiği cezaların beklenen kuvvette olmadığını itiraf ederek daha radikal hareket etmemizin sırası gelmiştir.

Burhan Cahid

Genç bir kız kürtaj yüzünden öldü

Hatice Erbil adında 18 yaşında genç bir kız, gayrimeşru surette edindiği çocuğunu aldırmak için Samatyada ebelik yapan Seher ile 30 liraya pazarlık etmiş ve ebe Seher, geçen hafta genç kıza yaptığı kürtajla çocuğunu almıştır. Fakat genç kızın vaziyeti bundan sonra büsbütün fenalaşmış ve sancılar içinde kıvranmağa başlamıştır. Bu vaziyet karşısında hastaneye kaldırılmak arzusu gösteren genç kıza ebe:

«— Olmaz, mes'uliyetli iştir, ben seni iyi ederim!» demiş de vaziyeti gittikçe fenalaşan Hatice her şeyi göze alarak Esnaf hastanesine gitmişse de burada henüz muayenesi yapılmadan ölmüştür.

Cesedi muayene eden adliye tabibi Morga kaldırılmasına lüzum görmüş ve Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunu müteakıb ebe Seher de tevkif edilmiştir.

Müddeiumumî muavinlerinden Orhan Köni hâdiseye el koymuştur.

İKTISADÎ TETKİKLER

Almanya nekadar petrol sarfediyor ve bunu nereden buluyor?

"Son Posta,, nın (İktısadî bahisler) muharriri yazıyor

(2) [*]

Bundan evvelki makalemizde petrolün geçen dünya harbinde ve bugünkü harblerde oynadığı rolden, Almanyanın sulh ve harb zamanlarındaki petrol ihtiyacatından, bu ihtiyaçların ne suretle karşılandığından bahsetmiş, bizzat Alman iktısadcılarının verdikleri rakamlara nazaran Almanların bilhassa harb şeraitinde ne kadar petrol istihlâk ettiklerini tesbit etmiştik. Almanların gerek kendi memleketlerinde, gerekse kendilerine tâbi memleketlerde bulunan petrol kaynaklarile beraber, her sene ne kadar petrol elde edebildikleri malûm olduğuna ve harb şeraitinde hariçten, deniz aşırı memleketlerden petrol idhal etmek mümkün olamıyacağına nazaran petrol açıklarını ne suretle kapattıkları çok dikkate değer bir meseledir.

Bu yazımızda bilhassa bu noktalar üzerinde durarak, Almanların hergün artmakta olan petrol ihtiyaçlarını nasıl karşılamağı düşündüklerini izaha çalışacağız.

Bugün Almanyanın ve müttefiklerinin elinde başlıca üç numaralı petrol kaynağı mevcuddur:.

1) Almanya ile müttefikleri nin ve bunlara tâbi memleketlerde bulunan petrol kaynakları,

2) Kömürden istihsal edilen sun'î petrol ile petrol yerine kaim olmak üzere kullanılan diğer maddeler mahrukat.

3) Harbden önce biriktirilmiş petrol stoklarile harb esnasında Almanların işgal ettikleri muhtelif memleketlerden aldıkları ganimetler arasındaki petrol stokları.

Şimdi, Almanların bu üç kaynaktan ne miktar petrol temin etmekte olduğunu kısaca gözden geçirelim:

1) Harb başlamadan önce Almanların petrol istihsalâtı 500 bin ton kadardı. 1937 istatistiklerine nazaran Romanyanın petrol istihsalâtı 7,149,000 tondu. Bunun dışında Almanların Karpatlardan, İtalyanların da Arnavudluktan istihsal ettikleri petrollar da bu yekûna ilâve edilince 1939 yılındaki Alman petrol istihsalâtı 8,524,000 tonu bulmakta idi. Fakat 1941 yılında Sovyetlerin harbe girişi üzerine Romanya petrol sahaları sistemli bir hava taarruzuna tâbi tutulduğu için, Romanyadaki petrol istihsalâtının 3/1 nisbetinde azaldığını kabul etmek lâzımdır.

Almanyadaki sun'î petrol istihsalâtının, bilhassa 1933 yılından sonra, hakikî miktarı hiç bir zaman malûm olmamıştır. Fakat en nikbin tahminlere nazaran bunun yılda 4 milyon tonu geçmediği kabul edilmektedir. İngiliz hava kuvvetlerinin sistemli olarak taarruzlarına hedef olan Rur havzası, ayni zamanda Almanyanın başlıca sun'î petrol fabrikalarının bulunduğu bir saha olduğu için, İngiliz hava akınları yüzünden, harble beraber Almanyanın sun'î petrol istihsalâtında bir gerileme vukua geldiğini kabul etmek lâzımdır.

Yapılan hesablara nazaran Almanların petrol yerine kaim olmak üzere kullandıkları ispirto, petrol gibi maddelerin miktarı 1939 yılında 1,600,000 tonu bulmakta idi. Bu iki kaynaktan elde edilen yıllık petrol miktarile Almanya ve müttefiklerinin gerek muhtelif cephelerde, gerekse cephe gerisinde sarfetmeğe mecbur oldukları petrol miktarı mukayese edilirse, ayda 1-1,5 milyon tonluk bir açık vâki olduğu görülmektedir. Almanya, yerine göre de 1,5 milyon ton tutan bu açığı nasıl kapatmaktadır?

3) İşte burada Almanya ve müttefiklerinin imdadına yetişen üçüncü petrol kaynağı, yani, Almanya ve müttefiklerinin harb den önce yığdıkları petrol stoklarile işgal altındaki memleketlerden aldıkları petrol ganimetleri gelir.

Yapılan hesablara göre harb başladığı zaman Almanyanın elinde gündelik ihtiyacından maada 6 milyon tonluk bir petrol stoku bulunmakta imiş.. Diğer taraftan gene harb başladığı zaman İtalyanın elindeki stok petrol miktarı da 2,5 milyon ton kadarmış. Fransa, Belçika, Holânda, Danimarka, Norveç gibi Alman istilâsı altına giren memleketlerin harbden önceki petrol stokları da 6 milyon ton olarak kabul edilmekte ise de, bunlardan oldukça mühim bir kısmının harb harekâtı esnasında imha edildiği de malûmdur. Bu suretle bu imha edilen petrol miktarını 2 milyon ton olarak kabul edersek, Almanların eline 4 milyon ton kadar petrol geçmiş bulunmaktadır. İtalyanın elindeki stok petrolların kendisine bile kâfi gelmediğini, binaenaleyh bu stoklardan Almanlara her hangi bir fayda olamıyacağını da düşünürsek, şark cephesinde harekât başladığı zaman Almanların elinde 10 milyon ton kadar stok

(Devamı sayfa 4/1 de)

[*] Birinci makalemiz, gazetemizin 5 İkinciteşrin sayısında çıkmıştır.

Şehir Komedi Tiyatrosunda: Asrileşen Baba

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Şehir komedi tiyatrosu, Yunan müelliflerinden Spiro Melasın Aleksandros Hacopulos isimli bir Rum vatandaş tarafından dilimize çevrilen «Asrileşen Baba» isimli eserini temsile başlamış bulunuyor.

Müellif ve eser:

Spiro Melas, Yunanistanın en sevilen ve takdir edilen tiyatro müelliflerinden biri.. Bu komedisinde, kaleme pek harcıâlem bir mevzu dolamış olmakla beraber, bunu çok güzel işlemiştir. Fakat, bu, tiyatro tekniğine tamamile hâkim olduğu manasına çekilmemeli.. Bilâkis, müellif «Asrileşen Baba» yı tiyatro nevilerinin hangisine ithal edeceğini bilememiştir. Birinci perdede bir komedi Santimantal seyrettiğimizi zannediyoruz. Hayır, ikinci perdede bu bir vodvildir, bu da değil, üçüncü perdenin yarısı komedi, yarısı melodram, dördüncü perde hepsinin karıştırılmasından hasıl olma bir çorba. Birinci perde azamî derece sıkıcı ve zayıf, final, mümkün olduğu kadar kötü.. Bütün bunlara rağmen esere «muvaffak» dememek elimden gelmiyor.

Mevzu:

Prokop Kolauzos, oğlunu, Avrupada tahsil ettirmiş âdi bir meyhaneci.. Başkasından gebe kalmış kızlarını, zengin drahomasile yamayıveren bir ailenin ve bu ailenin dostları yardımile Atina meb'usluğuna namzed olan ve nazır olacağı temin edilen oğlunun, itibarını düşürmemek için, sosyeteye giriyor. Dışı yaldızlı, içi cılk aristokrat muhit, onu tiksindiriyor amma, pratik zekâsı işlemeğe, önünü ve hakikatleri göstermeğe başlıyor. Gelinin, evleneli 6,5 ay olmadan doğuruşu, devlet ricaline dayanılarak çevrilen dolablar, ailenin evlâdını boğuntuya getirişi, gelininin gebe kaldığı Aleks'le münasebetine devamı gözünden kaçmıyor. Evlâdının saadeti ve mevkiinin tahkimi için, her şeye göz

(Devamı sayfa 4/2 de)

"Son Posta,, nın bulmacası : 19 - (16)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollıyan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

Soldan sağa doğru:

1 — Zamanın bir kısmı (6), Kraliçe (3).

2 — Mukim insan (10).

3 — Avrupada bir yer (5), Bir hayvan (4).

4 — Meşguliyet (2), Bası (4).

5 — Geçici, bulaşıcı (4).

6 — Yağmur borusu (4), İntihablarda verilen (3).

7 — Neferi (3), Sefaret erkânından biri (5).

8 — Ceylân (3), Mülkiyet eki (2), Futbolda ekip (3).

9 — Bir eğlence yeri (6), Alkış nidası (2).

10 — Bir ek (2), Bir kadın adı (6).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Bir oyun (6), İsyan eden (3).

2 — Yanan bir maddenin inkılâb ettiği şekil (4), Teneke tutkalı (5).

3 — Çöllerde bulunur (3), Zaman (5).

4 — Tersi (çabuk) (4), Edat (2), Genişlik (2).

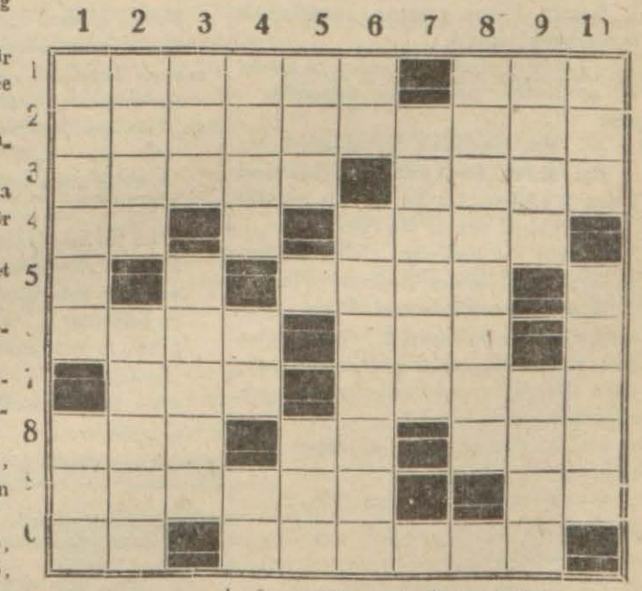

5 — Gitme (3), İmay (Dil klavuzuna göre) (3).

6 — Kısa zaman (2), Saçları düzeltmek (7).

7 — Para getiren mülk (6).

8 — Güzel san'atların bir şubesi (8).

9 — Masallarda çok geçen bir isim (4), Cam kab (4).

10 — Olur mu (3), Pasta imalinde kullanılır bir nevi madde (5).

«Son Posta»nın tarihî tefrikası: 104

PATRONA HALİLİN AKIBETİ

— Revan köşkünde huzura çıksa gerek.

Patronanın arkadaşları Arslanhane yolunu gösteren Ali ağanın ardına düştüler.

Sadrazam Derya Kaptanı Şeyhislâm, Hafız Ahmed ve Abdullah paşalar Patrona Halilin yanında gidiyorlardı. Beşir ağa Revan köşkü kapısını açarak kenara çekildi:

— Buyurun sultanım.

Patrona sadrazamın girmesini beklemeden eşiği aştı, sırmalı perdelerle altın şamdanlara bön bön baktı:

— Bre bunlar nedir?

— !...

— Ya, Ümmeti Muhammedin akçecikleri bunlara mı verilür? Eridüp akçe bassalar olmaz mı?

Kırım Hanı yanına sokularak omuzunu okşadı:

— Sabreylen arslanım. Anı da hi şevketlû padişaha arzeyler - siz.

— Ya, padişah kandedir?

Bu sefer sadrazam Mehmed Paşa gülümseyerek cevab verdi:

— Şimdi teşrif buyururlar.

Muslu ve kahveci Ali şaşkın şaşkın etraflarına bakınıyorlardı.

Sadrazam Mehmed Paşa yavaşça dışarıya sıvıştı, padişaha gidecekti. Dışarda kethüda Mustafa Beyin soluk soluğa yanına sokulduğunu gördü:

— Serdengeçtiler geldiler sultanım.

— Silâhları yanlarında mı - dır?

Kethüda sırıttı:

— Bırakırlar mı hiç!

Sadrazam başını eğip az dü - şündükten sonra kat'i kararını verdi:

— İşaret eder etmez Revan odasına dalsunlar, öyle söylen.

Başka bir şey söylemeden harem kapısına doğru ilerledi.

Sultan Mahmud da Mehmed Paşayı bekliyordu. Veziri âzamı görünce:

— Geldiler mi?

Diye birkaç adım attı. Mehmed Paşa başını salladı:

— Beli padişahım. «Rabbiyessir velâ tüassir rabbi temmim bilhayır!»

Birinci Mahmud gülümsedi:

— Hemen katlettirecek misiz?

— Hemen benim padişahım. «Sofa» köşküne teşrif buyurun.

— Ya şimdi anlar nerededir?

— Revan köşkünde padişahım.

— Şeyhülislâm Efendi dahi orada midir?

— Oradadır benim şevketlû efendim.

Birinci Mahmud çenesi üzerinde yeni kıvırcıklanan sakallarını kaşıya kaşıya düşündükten sonra başını kaldırdı:

— Yok Lâla. Anın huzurunda katil irtikâb ettirmen. Rizam yoktur. Varup Müfti Efendiyi bana gönderin.

— !... *(Arkası var)*

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan muhtelif gıda maddeleri 13/11/1942 Cuma günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek istiyenlerin listeleri hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklifleri ayni gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Makeme Dairesinden ve Haydarpaşada Teslîm Şefliğinden temin edilir.

Eksiltmeye konan ma'zeme	Muhammen bedel Lira	Muvakkat bedel Lira
1 No. lu liste muhteviyatı ekmek	2833	424,95
2 No. lu liste muhteviyatı etler	20300	1522.50
3 No. lu liste muhteviyatı süt, yoğurt	17000	1275.00
4 No. lu liste muhteviyatı taze sebze ve meyvalar,	19250	1443.75
5 No. lu liste muhteviyatı yağlar ve peynirler,	24100	1807.50
6 No. lu liste muhteviyatı kuru erzak ve reçeller,	22335	1675,13

(958)

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DİŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

«Son Posta»nın edebî romanı: 154

Erkeği Kadın Yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Dönerlerken, genç kızın kulağına en şiirli aşk kelimeleri fısıldayor, birbirlerine biraz daha yaklaşıyorlardı. Kederini unutmuştu çoktan.. artık gözünde yalnız bir insan vardı: Gönül.. O kadar fazla içiyor, içtikçe öyle neş'eleniyordu ki..

Bir aralık ablası kulağına:

— Vedad, çok içiyorsun, dedi.. korkuyorum, rahatsız olacaksın!

— Bu akşam bana dokunma abla.. bu gece kadar kendimi huzur içinde bulduğum hiç vaki olmadı, diyebilirim.

Gönül babasile dansa kalkmıştı. Vedad ablasını elinden tuttu:

— Canım oturmak istemiyor, haydi abla..

Çiftlerin arasına karşımışlardı:

— Vedad, sen bu gece çok gayritabiisin! Biliyorum Semahat gelmediğinden müteessirsin, kederini dağıtmak için böyle yapıyorsun! Fakat fazla içki, fazla yorgunluk sana yaramaz.

Ah, ne yapmıştı da, ablası Semahati hatırlatmıştı. Yüreği sızladı. O, şu dakikada belki de, yatağında muztarib düşünüyor, ağlıyordu.

Cevab vermedi.

— Gönül bu akşam tıpkı annesi değil mi Vedad!

Titredi. İki sevgiyi, iki sevgiliyi bir benzeyişte mi buluyordu yoksa.. Birden gözlerini kırpıştırdı, kafasındakiler dağılıverdi. O ne? Şu yarı beline kadar açık tuvalet giymiş, genç bir adamla danseden kadın, Saadet değil mi? Evet, şüphe yok, o.. İşte göz göze geldiler. Saadet müstehzi ve lâkayd başını çeviriyor. Baloya beraber gelmek teklifini Vedad reddetmişti. Gitmiyeceğini söyliyerek atlatmıştı. Saadet, demek oluyor ki, isi mada bindirmiş, kalkıp gelmişti. Kavalyesini de tanıdı. Yazıhane arkadaşlarından biri.. Fakat, eniştesine karşı bu ne cüretti: korkmuyor miydi? Yoksa bu beraberce hazırlanmış, Saadetin baloya gelmesini temin için düşünülmüş bir plân mıydı? Hem dansediyor, hem de onu gözden kaçırmıyordu. Bir kelime ile Saadet de bu gece harikulâdeydi. Yalnız tuvaleti çok açıktı. Göğsü hemen hemen meydanda denebilirdi. Arkası yarı beline kadar açıktı. Kıp kızıl dudakları bol renge ve pudraya bulanmış yüzü, ışıklar altında daha fevkalâde görünüyordu.

Gönül, babasile dansederken, daima civarından ayrılmadığı cihetle, Vedad, şüphelendirmemeğe çalışarak, Saadeti tetkik ediyordu. İnad gibi, kavalyesine daha fazla sokulmuştu. Birbirlerine yaklaştıkları zaman, Vedada azami derecede lâkayıd ve müstehzi bir nazar fırlatıp, başını çeviriyordu. Sinirlenmeğe başlamıştı. Kıskanıyor muydu? Bu manasız jestleri hiddetini mi tahrik ediyordu? Hislerine henüz bir isim koyamıyor. Fakat, ona mukabele için, lâkayıd gözükmeğe çalıştığı halde, bir türlü muvaffak olamıyor, gözlerini ayıramıyordu. İtiraf ediyordu ki, Saadet bu gece pek muhteşemdi.

Dans biter bitmez, genç kadın, dudaklarını büküp, başını hafifçe çevirerek Vedada istihfafkâr bir nazarla baktıktan sonra kavalyesinin koluna girerek, masalarına doğru yürümüştü. Vedadın ilk işi eniştesini tetkik etmek oldu. Herhalde, eniştesi, Saadeti dansederken görmüş olacaktı. Onu suratı asık ve biraz sinirli bulunca, vaziyeti kavradı. Saadetin gelişi, beraber hazırlanmış bir plân neticesi değildi. Onun bu jestine ayni silâhla mukabele etmeğe karar verdi. Lâkin, bu mücadele için daha henüz kâfi derecede kuvvetli bulmuyordu kendini.. Biraz daha sarhoş olmak asabını yatıştırmak lâzımdı. Bu sefer Gönül, eniştesile dansa kalkmıştı. Fırsattan istifade büfeye geçti.

Bardağını henüz dikmişti ki, omuzuna bir el dokundu. Saadet! Hâlâ yüzünde o asab bozan müstehzi ve şeytani tebessüm..

— Bana da bir viski ikram etmez misin?

Bir an, bardak elinde, nasıl mukabele edeceğini düşündü.

(Arkası var)

RADYO

CUMA, 6/11/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Vücudumuzu çalıştıralım, 7,40: Ajans haberleri, 7,55: Senfonik parçalar (Pl.), 12,30: Saat ayarı, 1,33: Karışık program (Pl.), 12,45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18,03: Fasıl heyeti, 18.40: Dans müziği (Pl.), 19: (Ekonomi saati), 19,15: Saz eserleri, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Klâsik Türk müziği programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20,45: Senfonik karyasyonlar, 21: (Evin saati), 21,15: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22,30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

İstanbul Borsası

5/11/942 açılış - kapanış fiatları

Çekler

		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.20
New-York	100 Dolar	131.80
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.325
Madrid	100 Peçeta	12.84
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.135

Esham ve Tahvilât

% 7 Birinci tertib Milli Müdafaa istikrazı	19.—
% 5 Birinci tertib Milli Müdafaa istikrazı	19.—
İş Bankası nama	13.80
İş Bankası hâmiline	14.—

İZMİR HİKÂYESİ
UZAK HATIRALAR
HALİD ZİYA UŞAKLIGİL

— 10 —

Çikurel elinde bir çanta ile girdi. Bana gözucile bir baktıktan sonra Affana: — Bonjour, monami dedi, sonra hemen çantayı açarak: — Size birçok kitab ve mecmua getirdim... diye başladı.

Affanın hakkı varmış. Pek güzel bir fransızca söylüyordu. Derhal küçük amca Süleyman Beyin fransızca hocasile bir mukayese yaptım. Bu mukayese Yahudinin pek lehinde olmadı amma aleyhinde oldu da denemez. Benim kulak dolgunluğundan ibaret olan vukufumun müsaadesi dairesinde hüküm verdim ki ötekinin halinde, lisanında bir vekar, bir kibarane eda varken berikinde bir yapmacılık, bir üzentilik görmemek mümkün değildi. Bu da pek tabii idi. Süleyman Beyin hocası halis bir Fransız idi, Affanın hocasında uzun müddet Paris ikametine rağmen İzmirin sonradan görmüş bir fakir Yahudi çocuğu kokusu kalmıştı.

Çanta kitabla musavver mecmualarla dolu idi. Affan bana göz kırparak, hocasının türkce için «tamamile unuttum!» demesine itimad etmiyerek ve ihtiyat ile türkce fakat asıl manayı ima suretinde: — Halid! Görüyorsunya, dedi, Mösyö Çikurel beni ne kadar düşünüyor! Bana gene bir çok kitablar ve mecmualar getirmiş. Bu mecmualar benim için fakat onun namına gelir, o bir göz attıktan sonra bana getirir...

Bu sözlerin manası: — Onun namına ve onun menfaatine: demekti. Birçok kitablardan bahsedilirken: — Ben bunları okumağa vakit bulamam elbette amma parasını veririm. Kendisi okur, bu da kâfidir; demek istiyordu.

Birkaç roman vardı. Ben Süleyman Beyin her zaman derslerinde hazır bulunurdum, derslere iştirak etmemekle beraber iştirak edercesine bunlardan istifade ederdim. Süleyman Bey elbette, daha küçük olmakla beraber Affandan daha ileride idi. Bunu Affana söylemeyecektim amma pek sevdiğim Süleyman Bey için henüz pek hoşlanmak vesilelerini bulamadığım bu uzak hısım çocuğunun daha geri olmasına memnun olmamış değildim. Galiba bir kıskançlık duyuyordum.

Çikurel iki kitab ayırarak: — Lamartine ile Hugo'dan birer şiir kitabı getirdim; dedi, ve ikisinden de birer parça okudu, Affana da okuttu; manalarını gene fransızca olarak izah ve tafsil etti. Bu iş bittikten sonra bir imlâ vazifesi yaptırdı. Sonra uzun bir hikâye anlattı, Affanın da o hikâyeyi becerebildiği kadar anlatmasını istedi. Bu is te bittikten sonra ders te bitmiş, vakit te gelmiş oldu.

Ayağa kalktı, boş çantasını kapadı, sonra elini iç cebine sokarak bir kâğıd çıkardı, Affanın önüne koydu. Bu, celsenin en mühim işi idi. Hesab pusulasını veriyordu. Affan bir göz attıktan sonra cebinden para çantasını çıkardı ve bir bir sayarak hesabı tesviye etti.

Çikurel teşekkür etti, bana gene bir gözucile selâm verdi, Affanın elini sıkarak çıktı.

Affan bana: — Nasıl? diye sordu.

— Mükemmel bir hoca!.. dedim ve gülümsedim. Yalnız o ondan ziyade iş adamı...

Bu tebessümün manasını çaktı mı, bilmiyorum. Derhal zihni başka bir zemine atlıyarak: — Yarın sabah Buzyaka seyranına çıkıyoruz. Her şey hazır. Merkeblerle gideceğiz.

Ben geniş bir nefes aldım. İçimden: — Araba olmasın da ne olursa olsun; dedim.

Affan devam etti: — Uşak genç Osmanı beraber alıyoruz. Mecbur bacı bize bir sepet içinde su böreği, köfte v.s. hazırlıyacak. Osman sepeti ve benim tüfeğimi yanına alır, hemen yola çıkarız. Bilir misin? diye ilâve etti: — Senin dedenin de orada pek güzel bir bağı, küçük bir köşkü var: bizimkinin yanında... Dedenden keyfi için hiç para esirgemez. Tâ oraya kadar kendi kesesinden bir araba yolu yaptırmıştır. Araba ile de gidebilirdik amma Pavlinin lândosu daha tamirde...

— Ne isabet! diye içimden cevab verdim.

Ben dedemin bu Bozyaka bağını işitmiştim. Amca Yusuf Bey beni oraya götürecekti amma düğün telâşından vakit bulunamamıştı.

Ertesi gün sabahleyin üç merkeb süvarisi yola çıktık. Uzun bir yolculuk, fakat pek eğlenceli... Ben o zamana kadar eşeğe binmemiştim; ata alışkın olmakla beraber eşek süvariliği beni şaşırttı, ikide birde düşmek tehlikesi geçirdim. Affan bunda da pek mahirdi. O beni, sarsılıyor gördükçe kahkahalarını salıveriyordu. Onu hiçbir zaman bu kadar keyifli görmemiştim, düsseydim galiba daha ziyade eğlenecekti. Bereket versin ona bu eğlence fırsatını vermedim.

Buna mukabil o bana korkulu bir eğlence vesilesi verdi. Bozyaka bağına vâsıl olup ta eşeklerden inilince Osmanın elinden tüfeğini aldı. Bana: — Bir kuş urayım da avcılığımı gör; dedi. Ben bir tarafa çekildim, o vurulacak bir kuş arayarak oradan oraya seğirtiyordu. Olacak ya, bana avcılık meharetini gösterebilmesi için tek bir kuş görünmedi.

İyice döndü, dolaştı, hep tüfeğini boşaltacak bir şeyler arayordu. Birdenbire dedemin bağının çitinde bir horos göründü; ve komşu bağın misafirlerini selâmlamak isteyerek kanadlarını çırptı, en güzel sesile öttü. Ötüyordu, fakat yarım kaldı, ayni zamanda bir tüfek sesi işitildi. Affan nişan almış, tüfeğini boşaltmış: — Oldu!.. diye bağırmıştı. Evet, maksad hasıl olmuştu, horos citten yuvarlandı.

Ayni zamanda dedemin bağında bir kosus oldu, bir dakika sonra elinde tüfekle bağ bekcisi Arnavud göründü. bize doğru tüfeğini çeviriyordu: — Abdi!.. diye bağırdım, yabancı değil. Dur biraz...

Uşak Osman bize koştu, Affana: — Aman küçük bey, dedi; ne yaptınız? Bu herif pek belâlı bir adamdır.

Ben Abdiyi birkaç kere görmüştüm, o da beni tanırdı; dedemin konağına bağdan üzüm getirdikçe beni görmüştü. Koşarak yanımıza geldi, bana: — Benim güzel horozuma kıydınız!.. dedi.

Affan hiç fütur getirmiyerek cebinden sarı bir lira çıkardı: — Abdi ağa! dedi, sen bu para ile ondan daha güzelini alırsın, ölen horozun da bu akşam bir çorbasını yaparsın. Bizim şerefimize çoluk çocuk yersiniz...

Abdi istemiyerek lirayı aldı ve yarı buçuk bir selâmla uzaklandı. Biz bu vak'aya rağmen oturduk, eğleniyor olduğumuza inanmak istiyerek Mecbur bacının hazırlattığı su böreğinden, köftelerden, Osmanın bağdan koparıp getirdiği rezzaki, misket ve çekirdeksiz üzümlerinden yedik. Ondan sonra bir gevşeklik gelerek, toprakların üzerine yattık, bir şekerleme kestirdik. Nihayet avdet zamanı geldi, İzmire döndük.

Ben kararımı almıştım. Bu defa anneme ak'ayı hikâye ettim ve kat'î bir sesle: — Artık yarın eve gidelim. Yokuşbaşı evi mutlaka hazırdır. Sonra mekteb meselesi var. Ondan başka ben haftada üç kere Süleyman Beyin hocasından fransızca dersi alacağım... dedim.

Ertesi gün Arnavud Süleymanın koştuğu araba ile ve Zarif ağanın refakatile yola çıkmak üzere Kevser Hanımefendiden, büyük enişteden izin alarak bu evden ayrıldık. Bizi kapıya kadar geçirdiler, Affan da beraber... Ben çıkarken o beaim yanağımı okşayarak: — Gene beklerim!.. dedi. İçimden: — Biraz zor!. dedim.

(Arkası var)

H. Z. Usaklıgil

Doktor I. Zati Öge

Belediye karsısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İktısadî tetkikler

(Baş tarafı sayfa 3/1 de)

petrol bulunduğunu kabul etmek mecburiyetindeyiz..

Şark cephesinde harekât başlıyalı 16 ay oluyor. Fasılasız olarak, kâh bir tarafın, kâh diğer tarafın taarruzile devam eden bu harekât esnasında Almanlar, yukarıdaki hesablara nazaran, her ay en aşağı 1 milyon tonluk bir petrol açığını kapatmak zaruretindedirler. Ellerindeki petrol stoku 10 milyon ton olduğuna göre, Almanların 5-6 aydanberi sadece dahilde istihsal edilen petrola istinad etmek mecburiyetinde oldukları görülmektedir. Bu vaziyet Almanların, 5-6 aydanberi hissedilir derecede bir petrol sıkıntısı çekmeğe basladıklarını göstermektedir. Nitekim birçok Alman tümenlerinin tâ Almanyadan şark cephesine kadar uzanan koca yolu yaya olarak katettikleri de iddia olunmaktadır.

Hülâsa: Almanya elindeki petrol stoklarına güvenerek harbe girmişti. Harb seyri esnasında eline geçirdiği petrollarla bu petrol stoklarını zenginleştirmiş ve gene bunlara dayanarak şark harekâtına başlamıştı. Şark harekâtı Almanların tasarladıkları şekilde bir yıldırım harbi halinde biterek Rusya 6 haftada çökseydi, o zaman Almanya Rusyadan da alacağı petrollarla, pekâlâ uzun bir harbe devam edebilirdi. Fakat bugün, bitip tükenmek bilmiyen bu şark seferi Almanyayı her şeyden önce petrol sıkıntısile karşı karşıya getirmiş bulunuyor. Şimdi Almanya harbe devam etmek ve hergün artmakta olan Anglo-Saksonların tazyiklerine mukavemet edebilmek için âcilen yeni petrol kaynakları bulmağa mecburdur. Bugün için bu enyakın petrol kaynakları Kafkas petrollarıdır. Almanya bu petrol kaynaklarını eline geçirebilirse, hem önümüzdeki yaz Rus harekâtına devam edebilmek, hem de Anglo-Saksonların tazyiklerine mukavemet edebilmek imkânlarını bulmuş olacaktır. Almanların, Kafkas harekâtına bu kadar ehemmiyet vermeleri böyle bir zaruretin ifadesidir.

Gelecek yazımızda Kafkasyadaki petrol kaynaklarından ve bunların ehemmiyetinden bahsedeceğiz!

Denizlerde

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

manın ticaret filosunu mühim hasarlara uğratmışlardır. Alınan denizaltıları düşmanı şiddetle takib ettikten sonra Atlantiğin şimalinde bulunan ve İngiltereye gitmek üzere yola çıkmış olan bir kafilenin bakayasına bir kere daha yetişmişlerdir. Bu kafile harb malzemesi ve zahire yüklü idi.

Tonajları yekûnu 94 bine baliğ olan 16 gemi denizin dibine indirilmişti. Şimdi de 6 vapur batırılmıştır Bu 6 vapurun tonajları yekûnu 37 bin tondur. Diğer birkaç gemi de torpille hasara uğratılmıştır.

Ayrı ayrı düşman avlamağa çıkmış olan diğer denizaltıları hacimleri yekûnu 131 bine baliğ olan 20 gemiyi batırmışlardır. Fakat bu denizaltılardan birisi, batırılan gemilerin mürettebatından deniz sandallarıda yer bulamıyan 5 kişi ile birlikte mahvolmuştur. Düşmanın zayiatı hacimleri yekûnu 168 bin ton olan diger ticaret gemilerile birlikte 26 gemiden ibarettir. Bu gemilerden bir kısmı şimali Afrika cephesine götürülecek harb malzemesile yüklü idi.

Amerikan denizaltılarının batırdıkları Japon gemileri

Nevyork 5 (A.A.) — Nevyork Sun ezcümle şöyle demektedir:

Bahriye nezaretinin Amerikan denizaltılarının görmekte oldukları işler hakkındaki tebliğleri o kadar kısa ve o kadar renksizdir ki insanın bu işleri görmenin pek kolay olduğu zannına düşeceği geliyor. Halbuki resmi raporların muhtasar ifadelerinin hiç bir veçhile aksettiremiyeceği bir sebat, bir cür'etkârlık ve bir ihlâs ile sessizce iş görenbirlikler sessiz gemilerdir. Pearl Harbour danberi denizaltılarımız yalnız başlarına 133 Japon gemisini batırmışlar veya hasara uğratmışlardır.

Memleket Haberleri

İzmirde

Bir kabadayılık yüzünden 16 yaşında bir genci öldüren katil 18 seneye mahkûm oldu

İzmir (Hususî)— Kemerde Yeni mahallede kabadayılık ve içki yüzünden bir cinayet işlendiğini kısaca bildirmiştim. Zeynel oğlu 25 yaşında Emin Yakıngören, biraz şarab içtikten sonra taşınacak bir miktar eşya için yanında kainbiraderi olduğu halde Yenimahallede arabacı Yaşarın evine kadar gitmiştir. Yaşarı evinde bulamıyan Emin bir evin önünde durmakta olan Yusuf oğlu 16 yaşında Yusufa bakarak:

— Biraz sonra tekrar bu mahalleye geleceğim. Göbeğinden coşan varsa karşıma çıksın.

Diye bağırmış ve küçük yaşta bir çocuk olmasına rağmen Yusufa meydan okumuştur. Meğer, Yusuf, bir gün evvel beyaz saplı bir bıçak biletmiş imiş. Kendisine meydan okunduğunu görünce:

Göbeğinden coşan ben varım... Ne yapabilirsen şimdi yap! Sonraya bırakma!

Demiş, ayni zamanda Eminin üzerine doğru yürümüştür. Emin, Yusufu omuzundan tutarak sasmış:

— Aklın başında mı?

Demiştir. Ve Yusufun belindeki bıçağı sapından yakalayarak çekmiş, kınından sıyrılan bıçağı, Yusufun karnına saplamıştır.

— Of, yandım!

Diye bağıran Yusuf, biraz ilerlemiş fakat yere düşmüş, karnından oluk gibi kan fışkırmaya başlamıştır.

Hâdiseye polisler yetişmiş, suçluyu elinde bıçakla yakalamış, yaralıyı imdadı sıhhî otomobili ile memleket hastanesine naklettirmişlerse de Yusuf ifade veremeden ölmüştür..

Hâdise tahkikatını tamamlıyan müdelumumî muavini Sabri Ataaner, suç delillerini toplamış, şahidleri dinlemiş ve katili, meşhud cürümler kanununa göre, derhal ağır ceza mahkemesine vermiştir. Yapılan muhakeme neticesinde katil 18 seneye mahkûm olmuştur.

Egede yeni zeytin yağı mahsulü idrâk edilmek üzere

İzmir, (Hususî) — Yeni zeytinyağı mahsulünün idrak edilme zamanı gelmiştir. Mıntakamızın mevcud zeytinyağı kapları tesbit edilecek ve bu sene zeytinyağı istihsalâtımız hakikî mikdarlarile kontrol altında bulundurulacaktır.

Kömür ihtiyacı

Öğrendiğimize göre, birkaç gün sonra Kaş ve Fethiye limanlarından 4-5 motör daha kömür gelecektir. Bütün bunlara rağmen şehirde istenildiği kadar mahrukat yoktur ve bulunmamaktadır.

Önümüzdeki hafta içinde Zonguldaktan şehrimize Üsküdar vapuru ile 4500 ton sömikok kömürü gelecektir. Kömürler gelir gelmez derhal halka tevziata başlanacaktır.

İzmirde bir tren kazasında 11 kişi yaralandı

İzmir 5 (Hususî) — Gaziemir istasyonunda bu sabah makasçının yanlışlıkla hem Ödemişten gelen otoraya, hem de İzmirden giden marşandize yol vermesi üzerine bir çarpışma olmuş, sademenin şiddetinden otoraydaki yolculardan sekizi hafif, üçü ağır yaralanmıştır.

Manisada belediye azaları seçildi

Manisa (Hususî) — Yeni belediye meclisi ilk toplantısını yaparak Manisa belediye reisliğine avukat Sabri Aysalı seçmiştir. Belediye daimî encümeni azalıklarına da Ferit Fillbeli, Hulûsi Can ve Fehmi Erkut seçilmişlerdir.

Edirnede

Spor faaliyetinin arttırılması ve bir program tanzimi kararlaştı güreş çalışmaları başladı

Edirne (Hususi) — Bölge beden terbiyesi istişare heyeti valimiz Daniş Yurdakulun başkanlığı altında birbiri arkası yaptığı toplantılarda memleket gençlik ve spor hareketleri için mühim kararlar almıştır. Bu kararlar arasında bilhassa Zındanaltı sahasının tesviyesi ile kapalı spor salonunun daha elverişli bir şekle sokulması ve bunun için de merkez gençlik klübüne tahsisi, mükellefiyet işi için gençliğin merkezde toplanması, bölgenin senelik faaliyet programının tanzimi ve mevcud tahsisatlarla malzeme mübayaası gibi önemli işler bulunmaktadır.

Geldiği gündenberi gençlik ve spor işleri ile çok yakından alâkalanan valimiz yeni merkez klübünün derhal harekete geçmesi işile de ilgilenmiştir. İdare heyeti seçilerek hemen faaliyete başlanacaktır.

Diğer taraftan cumhuriyet bayramı münasebetile hazırlanan gençlik ve spor hareketlerine başlanmıştır. Kapalı spor salonunda beden terbiyesi başkanı vali Daniş Yurdakulun ve birçok kimselerin hazır bulunduğu mevsimin güreş çalışmalarına başlanmıştır. Bu vesile ile Kırmızı ve Beyaz takımlar arasında bir basketbol müsabakası yapılmış ve 25 - 21 sayı ile Kırmızı takım galib gelmiştir. Bir müddet evvel yapılan basketbol birinciliklerinde şampiyonluğu kazanan lise ve gençlik merkez klübüne kupalar verilmiş ve atıcılık birincisine madalya ve hediye verilmiştir.

İzmirde evlenenler çoğalıyor

İzmir (Hususî) — İlkteşrin ayında İzmirde 138 çiftin nikâhları kıyılmıştır. Bu yılın İlkteşrin ayında evlenenler geçen senenin İlkteşrin ayında evlenenlerin sayısından daha fazladır.

Bulmacalarımız

14 üncü devre bulmacalarını doğru hallledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer not defteri kazananlar

[Dünkü nüshadan devam]

97 — Eskişehir: Antalya nakliyat ambarı Niyazi Tezver elile Şecaeddin Kaan

98 — Ankara: Cebeci, Sakarya mahallesi, Yaratık sokak No, 2 N. Tongur,

99 — Ankara: İçcebeci, Oba sokak No, 28 Orhan Arıman,

100 — Balıkesir: P. T, T. müdürü oğlu Halûk Engin,

Birer şişe kolonya kazananlar

101 — Tıb Fakültesi, sınıf 3, 3904 Rabia Doğanay,

102 — Beyoğlu, 2 nci kız orta okulu 2. A 116 Yıldız Balık,

103 — Aksaray: Mesihpaşa sokağı No, 9 Reyzan Kayder,

104 — Kuruçeşme: Mezarlık çıkmazı No, 12 Nida Esen,

105 — Anadoluhisar: Setüstü No, 4 Gökhan Arın,

106 — Hayriye lisesi: Sevim Tura,

107 — Selçuk Kız Enstitüsü Vildan Gürelli,

108 — Büyükparmakkapı: Çukurlu - çeşme No, 14 Leman Yesarioğlu,

109 — Fen Fakültesi fizik şubesi Seniha Ural,

110 — Ortaköy: Dereboyu Gürcü kızı sokak No, 10 Feriha Esen,

Birer roman kazananlar

111 — Kadıköy: Talimhane, Tramvay durağı No, 8 Moisiadis Ap, Kat 2, İnci Eraybar,

112 — Kadıköy: Talimhane, Tramvay durağı No, 8 Moisiadis Ap, Kat 2 Sevgi Eraybar,

113 — P, T, T, Gelen dairesi Muallâ Oker,

114 — Haydarpaşa: Devlet Demiryolları apartımanı No, 16 Semahat Ateşkan,

115 — Lâleli: Şair Fitnat sokağı No, 4 Nedime Said,

116 — Kızıltoprak: Rüştüye sokak No, 39 Zehra Kanakçı,

117 — Rami: Cuma mahallesi No, 8 Fatma Güler,

118 — Sarıyer: Hükûmet doktoru kızı Güzin Zeren,

119 — İstanbul: Gümrük levazım memuru kızı Tuna Şahingil,

120 — Çapa: Kız orta okulu 3/A 285 Süheylâ Ateşer,

121 — Beyoğlu: Tarlabaşı caddesi No, 102 Sona Kabaraciyan,

122 — Yeniköy: İskele caddesi No, 59 Essemen,

123 — Karagümrük: İpek Kaytancılar No, 31 Nâzime,

124 — Şehzadebaşı: Gençtürk caddesi No, 55/1 Sabiha Meral,

Şehir komedi tiyatrosunda

(Baş tarafı sayfa 3/1 de)

yuman Kalauzos dalavereli bir işinden dolayı, gelininin âşıkını yere vurduğu gibi, oğlunu da bu mülevves muhit içinden çıkarmağa muvaffak oluyor. Eserde, Yunan aristokrasisine karşı keskin bir istihza, hapishaneden nezaret koltuğuna kadar çıkanlar bulunduğunu, devlet mekanizmasında, belediyede dönen dolapları ihsas eden imalar görüyoruz.

Temsil;

Eser, güzel oynandı. En büyük muvaffakıyet sahnede tam bir Elen atosferinin yaratılmış olmasıydi. Büyük san'atkâr Galib, «baba» rolünde kendisinden beklediğimiz başarıyı fazlasile gösterdi. Yalnız.. Rum taklidile başladı, sonra vazgeçti, bir aralık dili Karamanlıya çaldı. Dördüncü perdenin ilk meclislerinde tekrar Rum şivesine geçti. Maamafih bu aksan halitasını, kusurlarını bile meziyet şeklinde gösterebilen güzide san'atkâr aslâ garibsetmedi. Bir de, dışarda unutulan bavulun telâşı arasında, Perihan ile Talât dışarı çıkınca, bir iki tulûatla sahneyi sessiz bırakmasaydı ne iyi olacaktı. Oğlu rolünü Talât, Aleksi'yi Hüseyin Kemal, anneyi Bedia, muvaffakıyetle temsil ettiler. Perihan Yenal için «Zayıftı» diyemiyeceğim. Kusuru, genç kızlığı maceralı, izdivacına tekaddüm eden zamanı hararetli geçmiş, kocasına ihanet eden bir kadını, bize çok masum bir kalıp içinde gösterdi. Kadri Ögelman, makyajile, jestlerile, mimiklerile, kısa rolünde tebarüz etti. Lâkin öyle acele konuştu ki, bir kelimesini bile anlıyamadım. Şevkiye, Yaşar, Melâhat, Nurettin, Mümtaz, Necmi, Neş'et, Said, Refik Kemal, Nezihe, Neclâ, Necdet, Müfid, Mümtaz, Muazzez, Mehdi, küçük rollerile ne yapmak lâzımsa öyle hareket ettiler. Piyesin, en muvaffak fakat en küçük san'atkârından mutlaka bahsetmeliyim. Nezihe Becerikli'nin, 5 yaşındaki kızı Yüksel, bu piyeste, annesinden daha büyük bir role çıktı. Öyle temiz konuştu, «Çocuktan al haberi» sözünün bütün ruhunu veren ifşaatı sırasında kendinden beklenen çocuk masumiyetini öyle san'atkârane bir şekilde caslandırdı ki, dakikalarca süren alkışları tamamile hak etti. Bu çocuğu tiyatromuzda iyi bir istikbal bekliyor.

Dekor ve netice:

Dekorlar pek pestenkerani idi. Meyhane dekorunu bilhassa zayıf buldum. Atina aristokrasinin âdeta tecemmü yeri olan Madam Aspasia'nın evi de pek zavallı idi. Dekorun bu fakirliği içine, eserin atmosferini tamamen doldurabilmek muvaffakıyeti olmadaydı, bunu esaslı bir kusur sayacaktım.

Komedi tiyatrosu «Asrileşen baba» yı bir aydan fazla oynıyabilecektir, kanaatindeyim.

Nusret Safa Coşkun

Selâmiye kısa bir cevab

Dünkü Son Telgrafın «Hâdiseler Karşısında» sütununda, uydurma olmasını temenni ettiğim, sütun muharririnin ağzından kısa bir cevabın vardı. Yazıyı okuyan bir arkadaş gösterdi, daha okumadan da ilâve etti:

«— Selâmi, ben Nusret Safa Coşkunla bu kadar teklifsiz değilim, pek ahbabca konuşuyor, demiş.. Halbuki, «Son Posta» ya her uğrayışında Selâmi İzzetin seninle nasıl konuştugunu, masanda nasıl kahve içtiğini hepimiz biliyoruz.» dedi. Bence bu cevab kâfi. Eğer gene doğru ise, «Ben Nusret Safaya çatmadım ki..» demişsin! İnsaf sayın Bay Selâmi İzzet! Daha geçen akşam Şehir Tiyatrosu fuayyesinde bunu itiraf buyurmadınız mı? Bana: «Ben üç satır yazdım, sen 3 sütun cevab verdin» demediniz mi? Gene şahidler mi göstereyim?

Nu.-Sa..Co.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKİ HABERLER

Londra, Mısırda Mihver müdafaasında nüfuz edilmemiş nokta kalmadığını düşmanın bozgun bir halde kaçtığını bildiriyor

Müttefik ordusu kumandanı emri yevmisinde diyor ki: "— Bütün mihver zırhlı kuvvetlerini boğmak elimizdedir. Tazyiki muhafaza ediniz ve bir an gevşemeyiniz,,

Bir İsviçre gazetesi. bu ricatin Rommelin bir hilesi olup olmadığını soruyor, Berlin, Mareşalin vaziyetini düzelteceği kanaatinde, Vişi, müttefikler gayelerine varamadılar, diyor

Londra, 6 (A.A.) — Mısırdan alınan en son habere göre sekizinci ordu bozgun veren Mihver kuvvetlerini aman vermeden takib etmektedir. Düşman garba doğru süratle çekilmektedir.

Hava filolarımız durmadan üzerlerine tonlarca bomba yağdırmaktadırlar.

İleri hareketimizin tahribkâr neticeleri görülüyor.

Müttefik kuvvetler her istikametten ilerleyişlerine devam etmektedirler. Bütün Mihver müdafaalarına nüfuz edilmiş ve girilmemiş müdafaa hattı kalmamıştır.

Mihverciler geriledikçe depolarını ve cephaneliklerini berhava ediyorlar.

Emri yevmî

Londra, 6 (A.A.) — Sekizinci ordu kumandanı General Montgomerry orduya hitaben bir gündelik emir neşretmiştr. General ezcümle şunları demektedir:

— «12 gündenberi devam eden muharebelerden sonra mihver kuvvetlerine hâkim bir durunıa girmiş lunuyoruz. Düşman hemen hemen mahvolmak üzeredir.

Bunu tahakkuk ettirmeliyiz. Tam zafer belirmiş gibidir. Bütün Mihver zırhlı kuvvetlerini boğmak elimizdedir. Bunu yapacağız.

Düşman üzerine tazyiki muhafaza ediniz ve bir dakika gevşetmeyiniz.»

Moskovada sevinç

Londra, 6 (A.A.) — Mısırda kazanılan muzafferiyet haberleri Moskovada büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Berlin ne diyor?

Londra, 6 (A.A.) — Mihvercilerin Mısırdaki tehlikeli vaziyeti Berlinde teslim edilmiştr. Dün gece Berlin radyosu sözcüsü İngilizleri üstün kuvvetlerle taarruz ettikleini itiraf etmiştir.

Vişiye göre

Vişi, 6 (Radyo) — Mısır muharebeleri hakkında Berlinden alınan haberlere göre Mihver kuvvetlerinin evvelden hazırlanmış olan hatlara çekilmeleri neticesinde İngilizler istedikleri gayeye varamamışlardır.

Berlin askerî mehafili Mareşal Rommelin tecrübesine büyük bir itimad beslemektedir. Mareşal Rommel birçok defa, kötü vaziyetlerden kurtulmasını ve vaziyetten istifade etmesini bilmiş bir kumandandır. Berlin mehafiline göre gürültücü mahiyetine rağmen dün Londrada çıkan haberlerde biraz ihtiyat tavrı sezilmektedir.

Rommelin bugünkü vaziyeti Libyada bundan evvelki vaziyetlerinden müsaiddir. Çünkü gerisindeki arazi askerî harekâta elverişli bulunmaktadır.

Rommel hile mi yapıyor

Vişi, 6 (Radyo) — İsviçrede çıkan Gazette de Lausanne Mihver kuvvetlerinin ric'atinin Rommelin bir hilesi olup olmadığını sormaktadır. Bu gazete İngilizlerin eline geçen 9000 esirden bahsederken bu muvakkat fedakârlıkların muhakkak kat'î bir mağlûbiyet addedilmiyeceğini ve Rommelin büyük bir tabiyeci olduğunu yazmaktadır.

Cripps'e göre Mısır taarruzunun gayesi Ruslara yardım

Londra, 6 (A.A.) — Bir fabrikada, işçilere hitaben Sir Stadfford Cripps demiştir ki:

«Mısır cephesindeki harekât, Rus müttefiklerimiz için yapılan hareketlerden biridir. Başka sahalarda da taarruz etmeye hazırlanıyoruz. Bu yolda bizi ikaza lüzum yoktur.»

Tacirler diyorlar ki

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ve Zahire borsasına bugün de uğradım.

İlk yazımda da tebarüz ettirdiğim gibi Tcaret ve Zahire borsasında bilhassa yerli mahsullerimizde arz fazla, taleb azdı. Fasulye, nohud ve mercimek gibi gıda maddeleri fiatlarında dün de 1, 2 kuruş arasında tenezzüller kaydedilmişti.

Kendilerile temas ettiğim tanınmış mübayaatçılar, istihsal mıntakalarındaki nakil zorlukları bertaraf edildiği takdirde fiatların daha da düşeceği kanaatindedirler.

Bunlardan Fehmi Çar diyor ki:

«Millî Şefimizin nutku piyasada derhal tesirini göstermiştir. Meselâ Ticaret ve Zahire borsasında hararetle muamele gören birçok gıda maddeleri, bu arada bakliyat fiatlarında mahsus derecede düşüklük vardır. Bu maddeler 28 İlkteşrindeki fiatlarından şimd 6-7 kuruş daha ucuzdurlar. Birkaç gün içinde vukubulan bu tenezzülü az bulmamak lâzımdır.

Hududsuz kazanmak hırsile piyasayı allak bullak edenler sinmişlerdir. Diğer taraftan taleb de azalmıştır.

Devletimizin çok mühim tedbirler almağa başladığını hisseden bu insafsız zümre şimdi talebciler arasında görünmüyor.

Şayanı memnunyet diğer bir nokta da, 942 yılı istihsal maddelerinden bir kısmının piyasaya çıkarılmış olmasıdır. Bütün bunlar piyasamızın normal arz ve taleb kaidelerine doğru gitmekte olduğunu göstermektedir.»

Şehrimizin tanınmış zahire tüccarlarından Şerafeddin de bana şu izahatı verdi:

«— Yüce Şefin nutkunu müteakib bazı gıda maddelerinde şayanı dikkat bir tenezzül görüldü. Bu fiat düşüklüğü bugün de susam, keten gibi yağlı maddelerde müşahede olundu. Mütemadiyen yükseliş kaydeden bu maddelerde bugün 5-6 kuruş arasında bir tenezzülvar.

Diğer taraftan gıda maddelerini toptan alıp, perakende satanlar, fiatların düşeceğine kani bulunuyorlar ki, fazla mal almaktan müstağni kalarak, günlük sarfiyatlarına yeter miktarda alıyorlar. Bu takdirde taleb azalacak, arz fazlalaşacaktır. Ayni zamanda müvaredatın artması karşısında talebin azalması fiatların gitgide düşmesine sebeb olacaktır.»

İthalât tacirlerinden Vehbi Bilimer de bana şunları söyledi:

«— Şefimizin nutku muhakkak ki piyasada lâyık olduğu büyük tesiri yapmıştır. Devlet biz tüccarlara son kararile cidden çok müsaadekâr davranmış, bize tatminkâr kazançlar bırakmıştır.

Fakat ne yazık ki, fazla kazanmak hırsına kapılanlar bu lütfü suiistimal etmişlerdir. İstifçi, vurguncu, fırsatçı vasıflarını bile kendilerine çok az bulduğum bu zümreyi aramızdan ve içimizden söküp atmalıyız. Bu bir memleket borcudur.»

F. Öner

ŞARK SİNEMASINDA
Arabacının kızı Filminin unutulmaz yıldızı HİLDE KRAHL ın en son yarattığı
ANUŞKA nın gördüğü müstesna ve coşkun rağbet
İstek ve mütevali müracaat karşısında...
Bugünden itibaren 1 Hafta daha gösterilecektir.
EHEMMİYETLE DİKKAT NAZARA
Bu hafta Ses sinemasında emsalsiz muvaffakiyetler kazanan Filminin KORA TERİ
MARİKA RÖKK dehakâr ve parlak Yıldızı İstanbul halkının candan
takdir ettiği göz kamaştırıcı dekorlar arasında canlandırdığı
ŞAHANE DANS
Son müzikal şaheseri sayın müşterilerimize bir sürpriz olmak üzere BUGÜNDEN İTİBAREN her gün 2,30 matinesinden evvel ihdas ettiğimiz yalnız «1» seansında gösterilecektir.
Lütfen Dikkat Şahane Dans Filmini 1 Matinesinde Seyredenler Arzu Ettikleri Takdirde
AYNİ BİLETLE 2.30 SEANSINDA
"ANUŞKA,, Filmini de görebilirler

Millî Şefin tarihî nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

maktır. İnönü her şeyi Türk gözile görerek taahhüdlerine ve siyasetine son derece sadık kalmıştır.»

Barger Nasyonal Zeitung gazetesi de «Türkiye boş sözlere kapılmıyor» başlıklı bir yazısında diyor ki:

«— Türkiye doğru düşüncelerle hareket ettiğini isbat etmiştir. Türklerin bunu ciddi bir surette nazara aldıklarını İnönünün nutku anlatmaktadır.»

Bitaraflara bir ihtar

Berne 5 (A.A.) — Neuchatelde çıkan «Feuille d'avis» gazetesi Türkiye Cümhurreisi İsmet İnönünün nutku hakkında şunları yazıyor:

İnönü bitaraf devletlere basit olmakla beraber çabuk unutulan bir hakikati hatırlatmıştır. Bu hakikat, harb devam ettikçe bitaraf devletlerin herhangi bir bakımdan hiç bir surette kat'î bir emniyet altında bulunmadıkları ve bu sebeble daima uyanık bulunmaları gerektiği hususudur. Bu nutuk yalnız Türkiye için değil, bitaraflığı kendilerine hareket hattı olarak kabul etmiş olan bütün memleketler için bir ihtar teşkil etmektedir.»

Cenevrede çıkan «La Suisse» gazetesi de şöyle diyor:

Türkiyede ilk defa olarak yüksek bir sima tehlikeye işaret etmektedir. Cümhuriyet bayramının ferdasında parlamento önünde devletin birinci şahsiyeti tarafından yapılan bu ihtarın akisler uyandırmamağa imkân yoktu.

Porrentruy'da intişar eden «Le Pays Catholique» gazetesi Rus politikasının ihtiraslarını kendi tarihlerinden öğrenmiş olan Türklerin İngilizler tarafından verilen teminata rağmen, bir Rus zaferinden kaygılandıklarını kaydetmekte ve Avrupanın tanzimi işine Sovyetler Birliğinin karıştırılmasını Türkiyenin iyi bir gözle göremiyeceğini ilâve eylemektedir.

Şark cephesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sonra düşman mevzilerine hücum etmişlerdir. Tuapse limanında savaş uçakları 5500 ton hacminde üç ticaret gemisini tahrib etmişlerdir. Alagier çevresinde kendisini anudane müdafaa etmekte olan düşmana karşı şiddetli savaş hücumları yapılmaktadır. Sovyetlerin Kuma sahilleri ile Terek arasındaki kıtaatı ve iaşe kampları, keza Ejderhanın cenubunda bulunan trenleri Alman tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir.

Stalingradda müsademe kıt'alarının hücum teşebbüsleri muvaffakiyetle icra edilmiştir. Düşmanın bir istinad noktası zaptolunmuş ve hücumları püskürtülmüştür. Volga üzerindeki kara ordusunun emniyet tertibatı büyük bir nehir vapurunu batırmışlardır.

Gürcistan askerî yolu kesildi

Berlin 5 (A.A.) — Beynelmilel istihbarat bürosu bildiriyor:

Şark istikametindeki muzafferane ileri hareketleri esnasında Alman kıt'aları Gürcistan askerî yolunu kesmek suretile kışın da istifade edilebilen Tiflis civarındaki Kafkaslar aşırı bölge ile Sovyetler Birliği arasındaki son muvasala yolunu kesmeğe muvaffak olmuşlardır.

Sovyet tebliği

Moskova 5 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliğinin eki:

Stalingrad cephesinde düşmanın bütün taarruzları püskürtülmüşyür. Nalçik'in cenub doğusunda, şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Sovyet kıt'aları hücuma hazırlanmakta olan düşman kıt'aları ile tanklarını dağıtmışlardır. 17 Alman tayyaresi tahrib edilmiştir.

Müttefik ordular Mısırda bütün cephe boyunca ilerliyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

âdeta bir perde vardır. 3/4 İkinciteşrin gecesi büyük taarruzlarda bulunduktan sonra müttefiklerin bombardıman, bombardıman avcı ve avcı uçakları dün bütün gün düşmanı hırpalamağa devam etmişler ve düşman sahil boyunca kaçmak mecburiyetinde kalmıştır.

Hususî tebliğ

Kahire 5 (A.A.) — Hususî tebliğde, Mihver kuvvetlerinin karışık bir halde ric'at ettikleri bildiriliyor. 9000 den fazla mihverci esir edilmiştir. Bunlar arasında General Ritter Ford Thomas da vardır. General Ritter, Afrika kolu kumandanıdır. En az 270 Mihver topu iğtinam veya tahrib edilmiştir. 300 den fazla Mihver uçağı düşürülmüş ve ayni miktarda uçak yerde tahrib edilmiştir.

Müttefik deniz ve hava kuvvetleri 50,000 ton ticaret gemisi batırmışlar ve şimali Afrikaya Mihver malzemesi taşıyan ayni tonajda gemiyi hasara uğratmışlardır.

Hususî tebliğde, şu cümle ilâve ediliyor:

8 inci ordu ilerlemeğe devam etmektedir.

Londrada sevinç

Londra 5 (A.A.) — İngilizlerin Afrikada kazanmış oldukları zaferin haberi Londraya dün tam gece yarısı gelmiştir. Halkın sevinci son derece büyük olmuştur. Çünkü Alman generallerinin en iyisi mağlûb edilmiştir ve İngilizler bütün dünyaya Almanların namağlûb oldukları hikâyesinin yalan olduğunu meydana çıkarmışlardır. İngilizler karada ilk zaferlerini kazanmışlardır.

Amerikan kuvvetleri

Kahire 5 (A.A.) — Şimdiye kadar Ortaşarka gönderilmiş olan Amerikan kıt'alarından mürekkeb en mühim kuvvet Kahireye hiç bir arızaya uğramadan gelmiştir. Gelen Kuvvetler 7000 kişi ile tam teşkilâtlı iki sahra hastanesinin mevcud ve malzemesi ve birçok tayyarecilerden mürekkebdir.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Mısır muharebesi cephenin her tarafında devam etmektedir. Zırhlı Alman ve İtalyan ordusu düşmanın kütle halindeki hücumlarına karşı çok şiddetli bir mukavemet göstermektedirler. Muhtelif kesimlerde kıt'alarımız ikinci hatta hazırlanmış olan yeni mevzilere plân mucibince çekilmişlerdir. Hava savaş kuvvetleri hiç durmadan İngilizlerin zırhlı teşkillerile topçu mevzilerine hücum etmişlerdir. Üç ve dört İkinciteşrinde Alman ve İtalyan avcu uçakları şiddetli ve adeden üstün bir düşmana karşı yapılan muharebelerde 30 uçak düşürmüşlerdir. 4 uçağımız kayıptır.

İtalyan tebliği

Roma 5 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 893 numaralı tebliği:

Dün sabahın ilk saatlerinden gece geç vakte kadar Elâlemeyn ile Fuka arasındaki çöl mıntakasında tank ve piyade cüzütamlarımızla düşmanın mümasil kuvvetleri beyninde çok çetin ve kanlı muharebeler olmuştur. Alman ve İtalyan kıtaatı fevkalâde şiddetli bir mukavemetten sonra akşama doğru batıdaki yeni mevzilere çekilmişlerdir. İnsan ve malzemece düşmanın uğradığı zayiat fazladır. Bizim zayiatımız da mühimdir.

Son iki gün zarfındaki müteaddid muharebeler esnasında 26 düşman uçağı düşürülmüştür.

Berline göre

Berlin 5 (A.A.) — Beynelmilel haberler bürosu, şimali Afrikadaki durum hakkında aşağıdaki malûmatı veriyor:

Mısırda Aleksander taarruzunun 12 nci günü sabahının ilk saatlerinde 8 inci İngiliz ordusu başkumandanı beklenildiği gibi henüz elinde bulunan bütün kuvvetleri bir araya toplayarak El Alemeyn cephesinin şimal cenahına yeniden hücum etmiştir.

Evvelâ zırhlı vasıtalarla desteklenmeden başlayan ilk taarruzlar düşmana çok kayıblar verdirilerek püskürtülmüştür. Muhacimler ancak zırhlı tankların yardımile yaptıkları yeni bir taarruzla birkaç mahalde bir miktar arazi kazanmağa muvaffak olmuşlardır. Çünkü mihver kuvvetleri şimdi zırhlı kuvvetlerini ihtiyatta tutarak çevik bir müdafaa tâbiyesine geçmişlerdir.

Öğle saatlerine kadar İngiliz zırhlı kuvvetleri hayli miktarda tank ve daha başka harb vasıtası kaybetmek suretile Alman - İtalyan müdafaasının bu yeni tâbiyesi karşısında zayiata uğramıştır. Bu neticeler elde edilinciye kadar düşman işaret değer hiçbir kazanç elde edememiştir.

Bir Alman gazetesinin mütaleası

Berlin 5 (D.N.B.) — «Der Deutsche Politische Bericht» servisi El Alemeyn cephesindeki muharebeler hakkında diyor ki:

«İngilizler hemen zafer havaları çalmağa başladılar. Britanyalılar, mihver kuvvetleri umumiyetle ric'at ediyor demekte ise de bu sözler hiçbir suretle hakikate uygun değildir. Bu çöl harbinin son 48 saattenberi, bir mevzi muharebesi olmaktan çıkacak bir hareket harbi haline girmiş olması ise, İngilizler için bir muvaffakiyet sayılmaz.

Müdhiş bir tahrib sahnesi

Londra 5 (A.A.) — Rommel ric'at hareketine karar verir vermez Montgomery elindeki bütün uçakları düşman kollarının takibine saldırmıştır. Bu işitilmemiş bir şey olmuştur. Uçaklar mütemadiyen kuvvetli dalgalar halinde istinad noktalarını anî olarak terketmek mecburiyetinde kalmış ve bu yüzden maneviyatları bozulmuş olan bu kıt'aları mukavemeti kabil olmıyan büyük bir kargaşalık içine sokmuşlardır. Mihver kıtaatının ric'at etmekte olduğu yol tahrib edilmiş arabalar, yanan otomobiller, toplar ve terkedilmiş cephane sandıkları ile doludur.

Bir Amerikan bomba uçağında bulunan Amerikan generali A. C. Striklan intibaatını şu suretle hülâsa ediyor:

Çölde toz bulutları, Bunlar kamyonlara ve motörlü arabalara katışan Rommel'in arabaları idi. Biraz sonra uçaklarımız bu toz bulutlarına doğru dalıyorlar ve kaçanları alçak irtifadan merhametsizce bombalıyorlardı. Arabaların devrildiği görülüyor, infilâklar ve alev fışkıları bilâfasıla birbirini takıb eyliyordu. Hiçbir zaman insan böyle bir tahrib sahnesi tahayyül edememiştir.

Alman matbuat müdürünün bitaraf gazetecilere hitabesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

etrafında bir nutuk söylemiştir. Dr. Dietrich, harbin icab ettirdiği dar ihtiyaçlar kadrosu içinde bile. fayda verebilecek tarzda bir gazetecilik faaliyetinin tamamen mümkün olduğu noktası üzerinde bilhassa ısrar ettikten sonra demiştir ki:

Tarafsızlığın teminini yalnız diplomatlara bırakan bir memleket gazetelerinin büyük bir kısmı düşman tarafını iltizam ettiği vakit tarafsızlık vazifelerini ifa etmemiş olur.

Matbuat çevresindeki tarafsızlık hakkında fikrimiz sarih ve açıktır. Biz, hiç bir tarafsız gazeteden, vereceği haberleri yalnız Alman havadis kaynakları arasından seçmesini istemiyoruz. Ancak şu cihetleri arıyoruz:

1 — Tarafsız gazetelerce Berlin muhabirlerinin yazılarına ayrılacak yer, düşman memleketleri muhabirlerinin durumunda olmamalıdır.

2 — Harb hakkında neşredilen haberler objektif olmalı.

3 — Bundan başka Almanya hakkında tarafsız matbuatta çıkan haberlere zehirli bir mahiyet verilmemeli. Almanya ile Avrupaya aid haberlerin yazılışında hakikî kaynaklardan gelen malûmata dayanılmalı ve düşman ajanlarının tamamen uydurdukları haberlere «Alman hududu» veya «Avrupa sahili» gibi gizli maksatlar bakımından maskelenmiş etiketler konulmamıştır.

2 nci Hafta
TAKSİM SİNEMASINDA
LEYLÂ MURAD ve YUSUF VEHBİ'nin
Yarattıkları aşk ve ihtiras filmi.
KÖY KIZI
Türkçe sözlü - Türkçe şarkılı
Birinci haftasında 40,000 kişinin gördüğü bu büyük filmi siz de görünüz.

ARSENAL TAKIMI
ve
FUTBOL TEKNİĞİ
Bugün saat 18 de

Eminönü Halkevi Salonlarında
Futbol oyunları ve tekniği hakkında
Bir Sesli Film Gösterilecektir.

Filme alınan takım meşhur «ARSENAL» dır. Teknik ve çalışma tarzı ve pek meşhur sistemi hakkında izahat vellecektir.

Bütün Spor Severler Davetlidir.

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞ
FORTOBİN
İ. MUAVENET V ALETİN RUHSATINI HAZDIR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228
REÇETE İLE

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Küçük Carl Hesaplar
1943 IKRAMİYE PLÂNI
KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMİYELERİ

1	adet	1999	Liralık	=	1999.—	Lira
1	»	999	»	=	999.—	»
1	»	888	»	=	888.—	»
1	»	777	»	=	777.—	»
1	»	666	»	=	666.—	»
1	»	555	»	=	555.—	»
1	»	444	»	=	444.—	»
2	»	333	»	=	666.—	»
10	»	222	»	=	2220.—	»
30	»	99	»	=	2640.—	»
60	»	44	»	=	2640.—	»
250	»	22	»	=	5500.—	»
334	»	11	»	=	3674.—	»

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olur sunuz.

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?
MAJİK SAÇ EKSİRİ
Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

Belediye Sular İdaresinden:

Su sayaçlarını soğuğa karşı muhafaza için şimdiden tedbir almalarını sayın abonelerimize tavsiye ederiz. (1095)

YERLİ VE ECNEBİ EN TEMİNATLI
MAKİNE KAYIŞLARI
Galata eski Gümrük sokak No. 34

Teşvikiyede Satılık Arsa

Teşvikiye Emlâk Caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsaid iki arsa satılıyor

Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminatı
399	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/4. yeni 23 numaralı arsa.	21.325.— Lira	426,50 M2	2133.— Lira
401	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/6, yeni 27 numaralı arsa.	30.130.— Lira	507 M2	3013.— Lira

İzahatı yukarıda yazılı gayrimenkuller peşin para ile ve açık artırma usulile satılacaktır. İhale 11/11/1942 Çarşamba günü saat 14 de Bankamız İstanbul Şubesi Satış komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel merkeze bildirilecek ve haddi lâyık görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edilerek muvafakat cevabı alındıktan sonra kat'i ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde teminat akçesi derhal arttırılmıyarak ihale kimin uhdesine icra edilirse aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeye iştirak edeceklerin mukadder kıymetin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lâzımdır. İsteklilerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç aded fotografla birlikte bildirilen gün ve saate kadar Şubemiz Emlâk Servisine müracaat etmeleri mercudur. (526)

NİÇİN Yeni Tokalon Pudrasını KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY
Esbabını anlatıyor:

- Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.
- Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum.
- O, bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır.
- Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi dalma terü taze muhafaza eder.
- Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

GÖZ DOKTORU
Nuri Fehmi Ayberk
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı. Tel. 23212

TİYATROLAR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

Bu akşam saat 20,30 da Dram Kısmı

N U H

Yazan: Andre Obey

Türkçesi: Mübeccel Yarar

Komedi Kısmı

ASRİLEŞEN B A B A

Yazan: Spiro Melâs

Türkçesi: A. Hacopulos

Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da matine

SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece «Ah Şu Kaynanam»

Vodvil 3 Perde

ZAYİ — Arapkir kazasına tâbi Şutik nahiyesi nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Arapkirin Birik köyünden Mustafa oğlu Mehmed Çabuk

ZAYİ — Yirminci ilk okuldan aldığım şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

Hadiye Çim. (88)

Beşiktaş Kılınçali Dönger sokak No. (10)

GRİPİN
Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

son üç yıl için en aşağıdan bir misli fazla nüfusu bol bol beslemiştir.

Eski çiftlik ağası ile muhtekir tüccarın sakladığı yiyecek maddesi yalnız onların gizli, yahud açık depolarında kalmadı, o depolardan ihtiyat erzak şeklinde bizim dolablarımıza da dağıldı.

19 milyonluk bir milletiz.

19 milyona yetişecek kadar yiyecek yetiştiririz.

Fakat son üç yıl içinde bir 19 milyon fazlaya 6 ay, yahud bir yıl yetişecek ihtiyat erzakı depoya, yahud dolaba kaldırmadık mı, böyle yapmakla da çiftlik ağasının, yahud muhtekir tüccarın sıyanetine müsaid bir zemin hazırlamış olmadık mı?

Hükûmetin halktan son 2 yıl için kâfi yardım görmediğini teessürle kaydeden Şef yaranın tâ üzerine basmıştır.

Çiftlik ağası ve muhtekir tüccarı hükûmet yakalıyacaktır.

En doğru, en yerinde tedbirler alınmıştır, daha da alınacaktır.

Şefin nutkundan evvel defalarca yazdık, gene tekrar edeceğiz.

Önümüzdeki yıl geniş, bereketli bir yıl olacaktır.

Genişliği, bereketi ucuzluk takib eder.

Fakat ihtiyat düşüncesile, yersiz mânasız bir korku ile yedek erzak toplamağa artık son verelim. Kendi kendimize itimad edelim, bilelim ki.

Sıkıntı arkada kalmıştır. Önümüz açıktır.

Ekrem Uşaklıgil

Sayın
Doktorların
Nazarı Dikkatine:

Senelerdenberi Diyüretik kabiliyetini takdir ettiğiniz
"EUPHYLLIN,,
in tablet Entravenöz ve İntramüsküler ampullerile Süpozituvarları gelmiştir.

Bilûmum ecza depolarında mevcuddur.

Piyasada bulunmadığı takdirde Türkiye umumî acentası:

F. KNECHTEL posta kutusu 139 a müracaat edilmesi rica olunur.

TÜLİN
Kitab ve mecmua evi

Mimar Vedad caddesi No. 19
Sirkeci - İstanbul

En son çıkan İngilizce romanlardan büyük bir seri geldi. Ziyaret ediniz.

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

1 — Gümrük kolcuları için, kumaşı idareye diğer malzemesi müteahhide aid olmak üzere, açık eksiltme ile 281 kolcu elbise ve kasketi yaptırılacaktır.

2 — Muhammen dikim bedeli 10 liradır.

3 — Nümune ve şartname Levazım servisinde görülebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda aranılan vesika ve pey akçesile birlikte 10. 11.942 Salı günü saat 14 de Başmüdürlük Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (977)

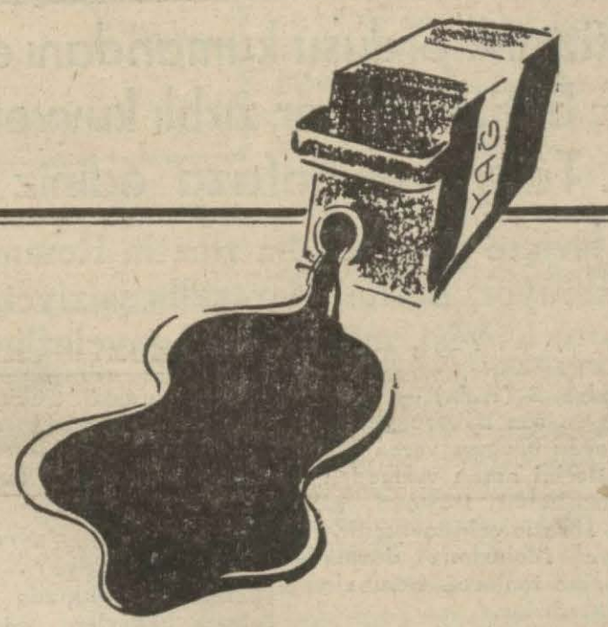

Yağ kıymetlidir

Her zayi olan damla israftır. Fena kullanılan bir zerre elektrik cereyanı dahi israftır. Bunun için fena bir ziya verdikten maada cereyanı yutan eski lâmbaları kullanmamalıdır.

TUNGSRAM KRİPTON ampulları gözleri kadar cüzdanı da korur.

TUNGSRAM KRİPTON

İstanbul Bölge San'at Okulu Alım Satım Komisyonu Reisliğinden:

Nevi	M. Fi. Kuruş	Mik.	Tutarı L. K.	Kat'i Te. Li. Ku.	İhalenin T. G. S.
Yün kazak	600	1500 Ad.	9000	1350	9/XI/1942 Pazartesi 14 de

1 — Müstacelen teminine zaruret hasıl olan yukarıda yazılı yün kazak pazarlıkla ihale edilecektir.

2 — İhale İstanbulda Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde toplanacak okul alım satın komisyonu tarafından yukarıda yazılı gün ve saatta yapılacaktır.

3 — Taliplerin bu işe aid kat'i teminatı ihale saatinden evvel Yüksek Mektepler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları lâzımdır.

4 — Taliplerin, bu pazarlığa iştirak edebilmeleri için 2490 sayılı kanunun icab ettirdiği vesikalarla birlikte müracaatları şarttır.

5 — Şartname ve nümuneyi görmek isteyenlerin her gün okul idaresine baş vurmaları. (1015)

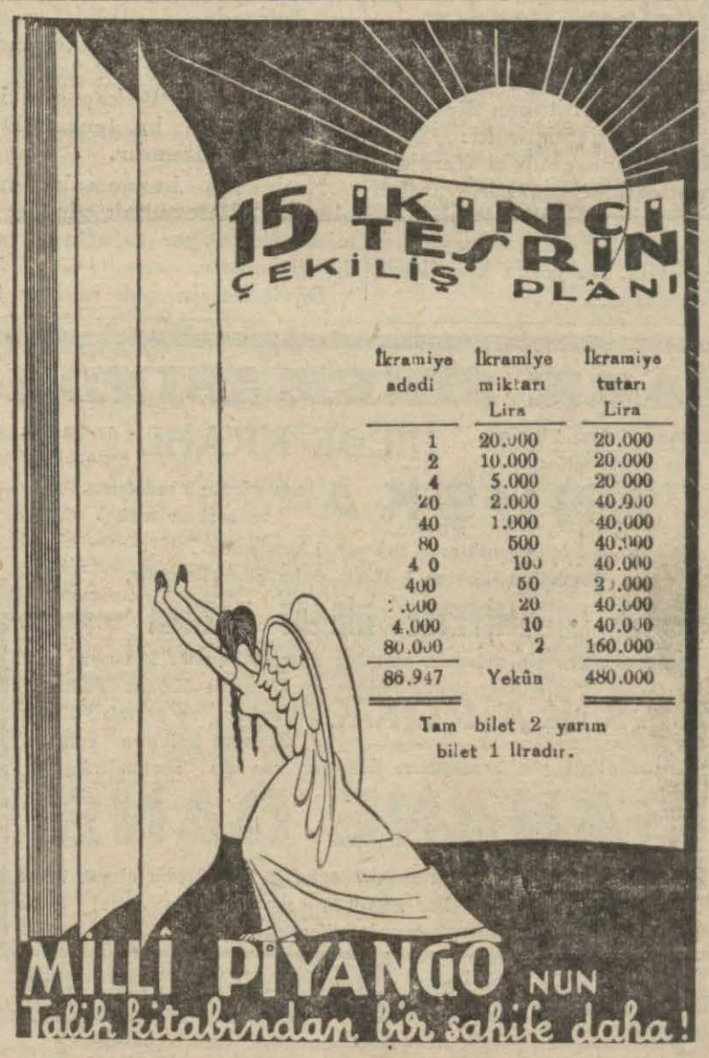

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL